

ЮНАК

ЧЕРВЕНЬ — ЛИПЕНЬ 1969 JUNE — JULY

● Ілюстратори цього числа: ст. пл. Христина Велигорська, пл. сен. Тит Геврик, Гіга, Софія Лада, Богдан Певний, пл. сен. Володимир Пилишенко-Гарпун. ● На обгортці: Українська Католицька Церква св. Володимира на оселі Українського Робітничого Союзу у Глен Спей США (дивись стаття на 11 сторінці). ● Ілюстрація у віконці на обгортці пригадує, що зближається час пластових літніх мандрівок і таборів, у яких усі пластові юнаки і юначки повинні взяти активну участь.

З М І С Т

- 1 Від Редакції
- 1 В. Кобець: Легенда про гуцульську трембіту
- 2 Сучасні визначні українці: Оксана Борушко
- 2 Д. Деркачук: Я заздрю сонцю...
- 3 І. Я.: Асиміляція, її наслідки та боротьба з нею
- 4 Мар-ко: Як промовить Сокіл-гора...
- 5 Усміхнися: Колись і тепер у Пласті
- 6 **: Вітаємо гершого гетьманського пластуна-скоба!
- 8 Каліф: Козак знає та мовчить..
- 9 **: Що читають наші юначки?
- 10 Поради Подруги Даді
- 10 М. Горбач: Нові книжки — "Пацани"
- 11 М. К.: Новозбудована церква св. Володимира у Глен Спей
- 12 Канадська сцена: Перший поїзд через усю Канаду
- 13 **: Що знаєте про ці істивні рослини?
- 14 Р. Ляшевич: Що треба брати на мандрівку?
- 16 Л. Сигіда: Чи вмієте добре збудувати кухню?
- 17 Л. Ю.: Добре діло "Рисів"
- 18 **: Загадки
- 19 Гурток "Червона Калина": У пошану наших героїнь
- 19 Хроніка
- 20 "Молоде перо": О. Сущків і Л. Госейко
- 21 "Молоде перо": М. Єнкала, М. Татчин і В. Держко
- 22 Ю. Оприско і М. Варшона: Через пороги — в Альгонквін парку
- 24 Усміхнися
- 25 Хроніка
- 28 Список пожертв на пресфонд і наше листування

"Юнак" — журнал пластового юнацтва. Появляється щомісяця крім липня і серпня. Видає Головна Пластова Булава. Редагує колегія. Члени редакційної колегії: пл. сен. Ольга Кузьмович, пл. сен. Тоня Горохович і пл. сен. Омелян Тарнавкий. Наліпка: пл. сен. Ярослав Елиів. Технічний редактор і адміністратор: пл. сен. Омелян Тарнавський.

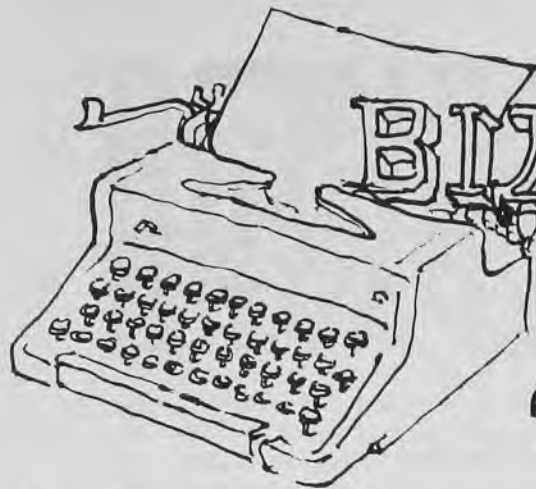
Річна передплата: США і Канада (у валюті своєї країни) — 6.00 дол., Австралія — 3.50 австр. дол., Австрія — 100 шіл., Аргентина — 350 пез., Бельгія — 120 бел. фр., Велика Британія — 1.0.0, Німеччина — 10 н. м., Франція — 15 фр. Ціна одного числа: у США і Канаді — 50 центів.

Редакція застерігає собі право виправляти мову, як теж скорочувати й виправляти одержані матеріали згідно з пластовою термінологією, пластовими виховними напрямними та вимогами юнацького віку читачів.

АДРЕСА РЕДАКЦІЇ: Mrs. Olha Kuzmowycz, 221 Fire Island Ave., Babylon, N. Y., 11702, U.S.A.

АДРЕСА АДМІНІСТРАЦІЇ: YUNAK MAGAZINE, 2199 Bloor Street West, Toronto 9, Ontario, Canada.

YUNAK — a Ukrainian Monthly Magazine, published by PLAST, Ukrainian Youth Ass'n, 2199 Bloor St. West, Toronto 9, Ont.

ВІД Р Редакції

Дорогі Подруги і Друзі!

Коли це число «Юнака» дійде до Ваших рук, будете вже на своїх шкільних ваканціях із широкими плянами, як використати ці вільні від науки місяці. Ми певні, що незалежно від умовин у кожного і кожної з Вас у ці Ваші ваканційні пляни включена і Ваша участь у пластових таборах чи то курінних, чи вишкільних, а може також мандрівних чи спеціалізаційних. Але, де б Ви не були і щоб Ви тепер не робили, Ваш журнал — Ваш «Юнак» повинен бути з Вами.

Тому в цьому числі, за червень-липень, знайдете все, що може Вам знадобитися: і пораду — і розраду, — і гутірку до передумування у спокійні години дозвілля, — і тему до вечірнього вогника, — і поезію Ваших друзів.

Ми знаємо з відповідей багатьох із Вас на нашу анкету, проголошену у грудневому числі «Юнака» з минулого року, що ці наші слова від Редакції багато з Вас не дуже охоче читає. Де-хто питає навіть, навіщо ми друкуємо на цьому місці в кожному числі «Юнака» наші редакційні статті.

А проте, вони потрібні, щоб Ви, поки пічнете читати далші сторінки «Юнака», знали, чого сподіватися від цього числа, чому воно саме таке, а не інакше, та були поінформовані, як ми в редакції працюємо.

Тим разом, крім пояснення змісту цього числа хочемо в цій нашій редакційній статті поділитися з Вами прикрою вісткою, що з нашої Редакційної Колегії відійшли з особистих причин колишній головний редактор «Юнака», пл. сен. Любомир Онишкевич, і його дружина, пл. сен. Лариса Онишкевич, яка від першого числа нашого журналу була правою рукою головного редактора і душею не одного числа «Юнака».

Хоча Друзі Онишкевичі не належать тепер формально до нашої Редколегії, ми сподіваємося, що вони, як співтворці «Юнака», які працювали у нашій Редколегії від самого початку появи «Юнака» в січні 1963 року аж досі, будуть і далі живо цікавитися його долею та допомагати нам своєю співпрацею. А тим часом широко дякуємо їм за їхню дотеперішню співпрацю.

Ваша Редакторка

Василь Кобець

Легенда про гуцульську трембіту

*Синьо-білими косами у лісі під Косовим
Блискавиці косили вітри під корінь.
Танцювала гроза дощами косими
І сміялася громом надцерблено в горах.*

*Аж поки вогнем у смерічку вдарила,
Серцевину проткнувши синьою шпичею.
Смерічка в знеможі тоді ридала
І капали сльози в траву живицею.*

*Там додому йшов лісом гуцул із Косова,
Вчувши плач смерековий, заляк здивований.
«Ти зрубай мене, легіню, — так ніжно просить
Деревина ота смерековою мовою, —*

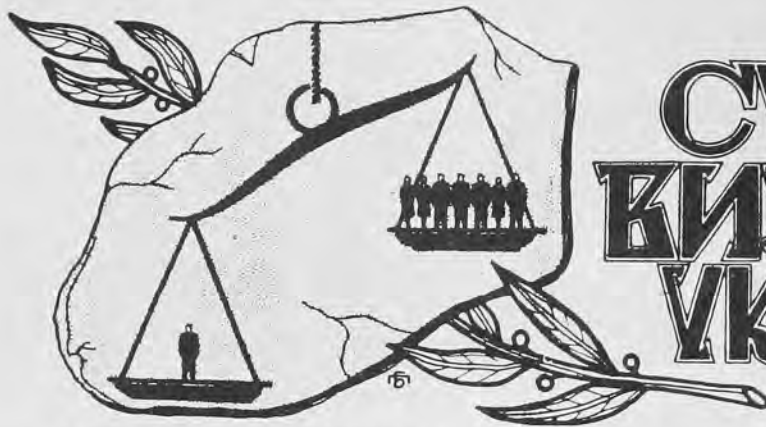
*Щоб не мучилась я, вчувши клекоти лісу,
Нічим їм відгукнутись — обпалені віти...
То зрубай мене, легіню, в три удари навкісно
І зроби з мого тіла співучу трембіту.*

*Оповий лиш корою берези отої,
Що росте над потоком десяту весну.
Котра чує його лиш надривний стогін...
Я тоді відмолодну, тоді я воскресну.*

*Тричі вдарив сокирою смеречину під корінь,
Взяв на руки, як дівчину, і поніс до повітки,
Тоді втихла гроза, лігши спати у горах,
А з-під рук юнакових народилась трембіта.*

*...Ходить звуком трембіти легенда по світу,
Долина з полонини зеленими сплесками.
Проводжаючи похорон, забанує трембіта,
Засміється у горах, зустрічаючи весни.*

(«Ранок», 1969 р.)

СУЧАСНІ ВИЗНАЧНІ УКРАЇНЦІ

ОКСАНА БОРУШЕНКО

Дмитро Деркачук

Оксана Борушенко народилася 1939 р. у Варшаві, де жили її батьки. Після закінчення 2-гої світової війни переживала в Регенсбурзі, у Німеччині, де як учениця початкової української школи належала до Пласту та новакувала.

Переїхавши з батьками на постійне поселення до Бразилії, закінчила в Куритибі середню школу і, одержавши стипендію, студіювала історію на Федеральному Університеті, а рівночасно Академію Економічних Наук, де одержала ступінь доктора економічних наук.

Але її зацікавлення зосередилися на історичних дослідках і коли у 1964 році склала іспит на конкурсі професорів навчання історії в середніх школах, покликано її на становище культурно-мистецького референта Департаменту Культури Штату Парани. На цьому пості Оксана Борушенко зробила багато для пропаганди української культури.

Від 1967 р. працювала вона на університеті в Куритибі як професор-асистент, вибираючи як спеціальність своєї наукової праці історичні дослідження імміграції різних народностей у Парані. Темою докторської дисертації вибрала наша молода Оксана історію української імміграції у Бразилії, що появиться з допомогою бразильського уряду як окрема книжка.

Оксана Борушенко, як сама каже, не мала нагоди ніколи пізнати велич і красу України, але завдяки батькам (мати її походить зі Стрия та була теж колись у пластових рядах) і українсь-

Я заздрю сонцю. Бідень то чи свято —
Воно нас гріє, кожен з ним на ти.
Велика мудрість — людям усміхатись
Так щиро. І з такої висоти.

Доки мисль іскриться, доки серце б'ється,
Доки голос пісні лине зазивний,
Бережімо землю! Нам ще доведеться
На чужих планетах їсти хліб земний!
(«Ранок» 1969 р.)

СТВОРИМ ЖИВИЙ ПАМ'ЯТНИК ДРОВОТІ

нашими жертвами

на Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота

Для вшанування пам'яті та утримання ідей і виховної праці сл. п. Основоположника Пласту Головна Пластова Рада і Головна Пластова Булава створили Пластовий Вишкільний Фонд ім. Дрота.

Пожертви на цей фонд замість кондоленційних листів і квітів на могили Основоположника Пласту прохают пересилати на адресу:

**PLAST — HPB, 140 Second Ave.,
New York, N. Y., 10003, U.S.A.**

ким підручникам географії, навчилася її любити. Тому з усіх наукових успіхів найбільше врадувало її запрошення проф. В. Кубійовича із Сарселю, Франція, написати до Енциклопедії Українознавства працю про «Українців у Бразилії».

З огляду на активність молоді дослідниці не лише в науковому житті, але і в громадському, зокрема в українських жіночих організаціях, Союз Українок Америки обрав її «молодим талантом» на 1967 рік.

Ми радіємо успіхам Оксани Борушенко на кожному полі, тому що для нас, пластунів, її життя — це найкращий живий доказ, що можна залишитися вірним Першому Головному Пластуновому Обов'язкові у різних обставинах і різними способами.

(За «Нашим Життям»)

АСИМІЛЯЦІЯ, ЇЇ НАСЛІДКИ ТА БОРОТЬБА З НЕЮ

Від одного із наших молодих читачів із Чехо-Словаччини дістали ми оцю статтю із прохання помістити її в "Юнаку". З правдивою приємністю друкуємо оце повний її текст та під наголовком, який подав сам автор, як наглядний доказ про те, чим живе, що думас і як реагує наша свідомо молодь у Чехо-Словаччині. Віримо і знаємо, що таких як оцей наш молодий автор, у Чехо-Словаччині більше. І для таких юнаків і юначок "із тамтого боку" організуємо дарункові передплати "Юнака". — Редакція.

"Якщо кожен буде із кварцу,
то цілий народ буде із брил".
(Ян Неруда, чеський письменник)

Важливою проблемою є тепер для українців цілого світу, як запобігти впливам асиміляції, які тепер проходять у житті нашого народу. У житті кожного народу важливу роль відіграє його рідна мова. І тому у цій статті хочу хоча коротко проаналізувати під тим оглядом ситуацію, так як вона являється тепер у Чехо-Словаччині. Що торкається українців Чехо-Словаччини, то між ними діють впливи, які асимілюють та дезорієнтують. Виникає питання: «У чому це проявляється?»

У ділянці нашої мови і в нашому українському шкільництві зауважуємо асиміляційні тенденції, які проводяться як у словацьких газетах, так і іншими способами. Є навіть випадки, що деякі люди відрікаються рідної мови, а це означає, що вони відрікаються і рідного народу, і приналежності до нього. Не знаю, що цим хочуть показати, чи, може, що вони ніби щось більше ніж ті, які залишаються вірними рідній мові, вірними своєму народові. Бо ж ніхто не може заборонити мову свого народу, мову рідної матері. Тут треба підкреслити, що в декого дуже слабо усвідомлюються слова Тараса Григоровича Шевченка:

«Учіться, брати мої,
Думайте, читайте,
І чужому наuczайтесь,
Свого не цурайтесь...»

У дальших рядках хочу зосередитись головню на словах «свого не цурайтесь».

Асиміляція проявляється у мові зокрема у молодих, які приходять з міст додому, у рідне село, і вже чути від них замість рідних — словацькі слова. Про що це свідчить, важко сказати. Може про низький інтелектуальний рівень. Таких і подібних випадків є багато.

Коли я вже зупинився навколо проблеми українського села в Чехо-Словаччині, хочу торкнутися і проблеми нашого фольклору (звичаїв, пісень). На деяких селах вже відкидаються або краще сказати зникають наші на-

родні звичаї (весільні та інші), які були і є джерелом культури цього або іншого села. Це діється зокрема під впливом модернізації деяких сіл. Згаданими фактами я хотів показати, як цим забуванням, асимілюванням багато втрачаємо із того, що торкається підвищення національної свідомості.

Дальшою надзвичайно складною і важливою проблемою є питання нашого шкільництва. Хто приводить до такої ситуації, хто це спричиняє? По-перше, наші люди своєю байдужістю та стагнацією, а по-друге екстремні сили збоку словаків, які послуговуються різними викривленими «фактами», що їх наводять у деяких словацьких газетах, та цим викликають дезорієнтацію нашого українського населення.

Що в цій справі роблять наші школи? Як відносяться до цього наші учителі? Про цю групу нашої інтелігенції можна багато похвально сказати, бо ж вона найактивніше виступила проти екстремів ворожих нам сил деяких словацьких середовищ та проти їх шовіністичних думок, які торкаються українського шкільництва.

Потрібно нам брати на увагу не лише сучасність, в якій ми опинилися, але будувати і майбутні сили, майбутні кадри. Мусимо усвідомити собі важливість проблеми виховування молоді в нашому народньому дусі. Згадавши школу, в мене був замір показати слабкість поширювання і скріплювання національної свідомості серед нашої молоді, та можливості поступового розвитку цієї свідомості в наших школах. Вже в початковій школі треба почати від того, щоб вже в цих молодих роках дитина засвоїла собі поняття, до якого народу вона належить. Вже змалку треба показувати дітям красу нашої української народньої творчості, вчити їх нашої багатой і славної історії. Я бачу слабе зацікавлення наших учителів цими справами, хоча є тут ще інші перешкоди, а саме брак відповідних матеріалів, джерел тощо.

Явище асиміляції проходить серед нашої спільноти не лише у США і Канаді, як я довідався з деяких українських газет, що там появляються, але ця проблема є серед нас — українців у Чехо-Словаччині та деінде. Хоча я, може, з'ясував цю проблему досить докладно, але, думаю, що головного ще не сказав. Хтось бо може запитати: «А що під цим оглядом діється в Україні?» Там помічуємо щось гірше — явну русифікацію...

І. Я.

ЯК ПРОМОВИТЬ СОКІЛ-ГОРА...

Спомин про пластовий табір на Соколі

Сл. п. Іван Чмола, один з найвизначніших і найкращих наших пластових провідників в Україні, піонер пластового таборування і мандрівництва, якого наше тодішнє пластоє юнацтво, не лише любило, подивляло і шанувало, але й наслідувало.

Я завжди уважав себе пластуном «без але». На вигляд: однострій як з голки, всі відзначення і шнурки включно із зірками за роки служби теж у найбільшому порядку, на струнко вмів і годину стояти.

Коли мова про мою духовість, то й із цього погляду мені теж нічого не можна було закинути. Я не курив, не пив, був відмінником, словом — пильний, дбайливий, працьовитий юнак. Мене ставили за приклад іншим. Я був курінним суддею, мав довір'я друзів і старших.

Кажете — ідеал. Так у своєму серці я й думав про себе.

Тому, коли я вперше опинився в таборі, я зразу не знав, що думати про себе.

Днина була така, що, як кажуть, і собаку жалко на двір вигнати. Хмари густими клубовищами пообмотували верхи, дощик так присікав, що найменша пилиночка не могла заховатись перед ним. А Волинець тебе півгодини тримає на руханці тільки у штанцях. А відтак бігом до Лімниці.

— У воді захираєтесь перед дощем — гукає за мною, глузуючи.

Зігнувся я, похнюпився, злий. Моя ціла істота бунтується проти такого насильства.

— Ледве випив літру гарячої кави із півкілограма хліба (спробуйте з'їсти менше після такої купелі!), а вже знову свисток, збірка. Гурток 1-ий до кухні, 2-ий до будови лятрини, 3-ій до піонерства, 4-ий... і так далі.

Я будує лятрину. Стою у глибокому рові і викидаю землю вгору.

...Оце робота для мене — члена курінної ради, пластуна розвідувача (нехай би хтось тоді сказав мені ввічі, що я графоман!). А Зайко — таборовий писар, Кубар — магазинер, Лесик — дижурний.

Мені темніє в очах. Правда, — до праці я не звик, але більше з досади. Лягаю під смерекою і вдаю трупа, нехай і вмеру, як жертва насильства...

Свисток... За п'ять хвилин перебрались і стрімголов на виклади. Санітарство, таборування...

Обід, відпочинок — і знову зайняття, знову виклади. Мабуть у війську не буде гірше...

Сонце за гори ховається. Свисток — до звіту і молитви. Ну, може настане хвилинка спокою...

Та знову свисток дижурного: другий гурток притягне від залізнички на гору казани, що прийшли для кухні.

Тут при роботі й проф. Іван Чмола, комендант табору.

— Гей, р-р-уп, гей, р-р-руп! — командує сам і тягне сам, що аж жили на скронях набрякли.

— Гей, р-р-уп, гей, р-р-руп! Разом!...

Якось легко тягнеться, хоча в житті ніколи не рухав такого тягару. Обтираю піт із чола і почуваю дивну полегкість.

...Комендант уже старша людина, колишній усусус, полковник Сікових Стрільців, хворий на серце, а як не жаліє своїх сил...

— Гей, р-р-руп! Гей, р-р-руп! — Лине горами... Біжу на молитву і звіт, легко мов олень. Ні сліду втоми чи невдоволення.

Ранній прорух відбувався у пластовому таборі на Соколі щодня о 6.15 год. вранці. Після того всі таборовики (і члени проводу табору також!) бігли згори вниз помитися і покупатися у Лімниці (цю холодну річку видно насередніні світлин між двома горами), що справді "ламала" кості. — Перший зліва на світлині відомий колись спортовець-змагун із Перемишля Іван Волинець, що під час пластової зустрічі на Соколі в 1926 р. проводив ранній прорух.

Пластовий табір на "Соколі" або — як його пізніше назвали — "Скобине гніздо" — де від 1926 до 1939 рр. заправлялися в пластуванні сотки наших юнаків і юначок. Два курені (зліва під лісом) приміщували близько 150 таборовиків. На першому пляні зліва — велика таборова кухня. Напроти неї (зправа) курінь, де була кан- Ватра...

Між чорними стінами ночі стовпи вогню під саме небо. Під тими стінами, на землі, чотирокутником таборовики. Усе принишло при землі.

Дивимось, як палає, котить вогонь, гонимо зором за іскрами, які роблять поміж собою перегони, і слухаємо...

Слухаємо його, коменданта...

— Знаю, що вам тяжко... Не все готове тут на ваше прийняття. Власними мозолями мусите багато утворити. Не тільки для себе, але й для тисяч таких, що після вас сюди прийдуть...

— Але важливіше те, що збудуєте тут у ваших серцях. Важливіше те, що родиться у спільному змаганні за спільні цінності. Вірю, що тут вповні зрозумієте пластову ідею, що вийдете відсіля кращими і сильнішими як сюди прийшли.

Чуємо, як слова коменданта западають усім глибоко в душу. Чую, як і в моїй душі родяться нові, досі незнані мені почування.

І відчуваю зовсім новий зміст у пісні, яку розходячись, співаємо:

Життя не жарти, не казки,
А праця, бурі і негоди.
Гартуймо ж наш юнацький дух,
Юнацьке гасло: воля й рух!
Ніщо нам лихо, ні пригоди!

О, дійсно, яка це прекрасна школа життя — табори.

Мар-ко

Челярія таборового проводу, кімната для лікаря, кімната для хворих, а на стриху приміщення для членів таборової бурави. Напроти куренів, по другому боці таборової площі (не видно на світліні зправа, бо заслонює смерека) була велика таборова світлиця.

КОЛИСЬ І ТЕПЕР У ПЛАСТИ

Рік 1929

У СМІХНІСЯ!

Рік 1969

Закликайте Ваших друзів і приятелів
передплачувати і читати «Юнака»!

(Із журналу «Лис Микита», Дітройт, США)

ВІТАЄМО ПЕРШОГО ГЕТЬМАНСЬКОГО ПЛАСТУНА-СКОБА НА АМЕРИКАНСЬКІЙ ЗЕМЛІ!

ТАРАС ЛОНЧИНА

новоіменований гетьманський пластун-скоб

29-го березня ц. р., у часі 9-го Крайового Пластового З'їзду у США, відбулася виїмкова урочистість у пластовому світі.

Оце вперше від віднови Українського Пласту у 1945 році голова Найвищого Пластового Проводу іменував юнака гетьманським пластуном-скобом. Пластун, що доступив цієї честі і заслужив на такий ступінь це — пластун-скоб Тарас Лончина з Дітройту, член 13-го куреня УПЮ-ів ім. Тараса Чупринки.

Як знаємо із «Життя в Пласті», гетьманського пластуна-скоба може іменувати Начальний Пластун за незвичайні осяги у пластовому організаційному житті, визначні здібності і здобуті іспити різних умілостей при твердому й постійному пластовому характері.

Усі ці прикмети Тараса і його пластову поставу розглянули добре його безпосередні пластові виховники в Дітройті, крайовий комендант пластунів у США і головний булавний пластунів, заки пропозиція на іменування перейшла до голови Головної Пластової Ради, що тепер, коли немає Начального Пластуна, виконує його прерогативи.

Тарас Лончина народився 21-го січня 1951 року у Стубенвіллі, Огайо, США, а до Пласту вступив у 1960 році, коли переїхав жити з батьками до Дітройту. Його батьки — це проф. д-р Богдан Лончина, відомий із своєї громадської та професійної діяльності, і пані Оріся, з дому Чайковська, яка перед Другою світовою війною таборувала на пластових таборах в Карпатах, на «Соколі».

Тарас закінчив Школу Українознавства в Дітройті, а тепер є учнем 12-ої класи Української Вищої Школи та планує студіювати гуманістику на дітройтському університеті. Його зацікавлення широкі — це мистецтво, музика (грає на фортепіані і віолончелі та є учнем Українського Музичного Інституту), театр, філателія і монети та спорт.

У 13-ому курені УПЮ-ів обрано його курінним скарбником у 1963 р., а курінним суддею в 1967 р. У 1968 році виконував він уже обов'язки курінного.

Щороку бере Тарас участь у пластових таборах і досі відбув такі табори: два новацькі, три юнацькі, мандрівний і вишкіл «Лісової Школи». На «Лісовій Школі» здобув у 1968 р. перше місце у провідництві. Брав участь у проходах двох курінних таборів, де виконував пост інтенданта. Двічі був братчиком на таборах УПН-ів, а в 1968 р. писарем на юнацькому таборі «Зелений Яр» біля Чікага та впорядником на юнацькому таборі на «Писаному Камені» біля Клівленду. Тарас був також учасником двох юнацьких зустрічей, ЮПЗ в 1962 р. і МПЗ в 1967 році, де його курінь здобув двічі перше місце.

За свою пластову поставу одержав 4-те, 3-тє і 2-ге юнацьке відзначення. У часі юнакування здобув 20 іспитів умілостей як одну із вимог для ступеня гетьманського пластуна-скоба.

Тепер Тарас є упорядником юнацького гуртка «Лис», а із закінченням середньої школи думає вступити до нового куреня старших пластунів «Побратими».

Зліва до права: гетьм. пластун-скоб Тарас Лончина, його брат, ст. пл. Василь Лончина, і кошовий з Дітройту, пл. сен. Євген Михалович, під час церемонії іменування Тараса гетьманським пластуном-скобом.

Як бачимо, Тарас Лончина незвичайний сьогоднішній пластун, і це дало йому право доступити цієї виїмкової честі — бути іменованим гетьманським пластуном-скобом.

Перед Головним Пластовим Проводом, Крайовою Пластовою Старшиною у США і усі-

ма провідниками пластових станиць у США, делегатами на Крайовий Пластовий З'їзд, станув 29-го березня ц. р. виструнчений юнак, пластун-скоб Тарас Лончина, щоб прийняти з рук голови Головної Пластової Ради, пл. сен. Юрія Старосольського, своє іменування.

Зі зворушенням слухали слів голови ГПРади усі учасники цього моменту, немов переживали разом з іменованим цілу повагу і значення такого акту. Пл. сен. Ю. Старосольський, бажаючи Тарасові, підкреслював, що цей ступінь — це не нагорода, а відзнака пластового вироблення і пластової готовості, на яких може полагати і пластовий провід і наше громадянство.

Колишній гетьм. пластун-скоб, пл. сен. Осип Бойчук (посередині) gratує Тарасові Лончині після його іменування гетьм. пластуном-скобом, якого довершив голова ГПРади, пл. сен. Юрій Старосольський (перший зправа).

В імені дуже нечисленних гетьманських пластунів-скобів привітав Тараса пл. сен. Осип Бойчук, звертаючи йому увагу, що відсьогодні він «назначена людина», на якого звернені очі не лише пластунок і пластунів нижчих ступенів, але й очі всієї нашої громади. По його ділах та його поступованні будуть судити не лише його самого, але весь Пласт. «Вір мені» — закінчував свої бажання пл. сен. О. Бойчук — «що бути гетьманським пластуном-скобом далеко важче, ніж ним стати».

Ми певні, однак, що Тарас буде прикладом для інших і буде завжди блищати пластовими чеснотами, як і личить гетьманському скобові.

ЧЕРГОВЕ ЧИСЛО „ЮНАКА” ПОЯВИТЬСЯ ПРИ КІНЦІ СЕРПНЯ

● Як ми вже повідомляли в попередньому числі „Юнака”, через деякі від Редакції і Адміністрації „Юнака” незалежні причини два останні числа „Юнака” появилися, на жаль, із значним спізненням. Однією із причин цього спізнення було перенесення друкарні „Київ”, в якій друкуємо „Юнака”, до його приміщення. Через те друкарня не працювала цілих чотири тижні. Тепер друкарня „Київ” працює вже нормально.

● Це число „Юнака” друкуємо як подвійне (6-7) за червень і липень ц. р. Чергове число „Юнака” (8-9), за серпень і вересень ц. р., появиться при кінці серпня так, щоб наші передплатники в Канаді і США одержали його у перших днях вересня. Будемо старатися друкувати і далі числа „Юнака” при кінці кожного місяця на черговий місяць. На жаль, наші передплатники поза Канадою і США одержують „Юнака” приблизно аж 4 до 5 тижнів після його появи. Але на це нема ради, бо так довго йдуть до цих країн усі посилки звичайною поштою, а літунська пошта дуже дорого коштує, близько 1.00 дол. за одне число „Юнака”.

● Від квітня ц. р. дуже подорожila в Канаді поштова оплата за пересилку журналів і газет. Цю несподівану велику підвишку поштової оплати дуже дошкільно відчув і наш „Юнак”. Давніше ми платили пошті при висилці цілого накладу „Юнака” (близько 3,300 примірників) пересічно \$65.00, а тепер мусимо платити понад 250.00 дол. Це дає річно близько \$2,000.00 додаткових коштів. Для нашого невеликого видавництва — це поважний додатковий видаток, на покриття якого тимчасом не маємо потрібних додаткових фондів.

● У цій ситуації наші передплатники можуть помогти „Юнакові”:

своєчасним вплачуванням передплат,
пожертвами на пресфонд та
присланням нових передплатників.

● Усім нашим співробітникам, передплатникам і читачам бажаємо веселих і приємних вакацій!

АДМІНІСТРАЦІЯ „ЮНАКА”

Будьте ПЕРЕДплатником,
а не ПІСЛЯплатником «Юнака»!
Тому ЩЕ НИНІ вишліть
6.00 дол.
на ПЕРЕДплату за 1969 рік!

ПРОХАЄМО ЗАПЛАТИТИ ПЕРЕДПЛАТУ

ЗА 1969 РІК

ЗА „ЮНАКА”

6.00 ДОЛЯРІВ!

КОЗАК ЗНАЄ ТА МОВЧИТЬ...

Хоч ця приповідка на перший погляд не звучить надто цікаво, однак містить у собі, як зрештою багато приповідок у різних народів, немалу життєву мудрість. Пригляньмося ближче її змістові, починаючи від питань.

Чи скажеш ти своїй товарищі, що вперше одягнула нову суконку, яка, на жаль, ані своїм кроєм ані барвою не підходить їй до лица, що ця суконка негарна? Або чи в приступі ширости скажеш ти своєму доброму другові про деякі погані прикмети його вдачі, які ти в ньому пізнав? Здається, що ніхто не був би здивований, якщо б ти чи хтось інший твого віку, відповів би: «Чому ні? Коли це правда, то чому її відкрито не виявити?» Ця відповідь, хоч і близько того, щоб прийняти її за правильну, висуває багато застережень.

Подумай лише, як виглядали би взаємини між людьми, коли б кожний кожному почав говорити ширі правду? Чи знайшлось би багато людей, які хотіли б і мали б відвагу приймати всю правду про себе, а до того найбільше прикору і болючу? Можеш сказати: «Так, це тяжко собі уявити, світ мусів би семимилевими кроками завернути назад. Але, як тоді мається ціла проблема з говоренням правди?»

Відповіді на це питання треба шукати в уміні дивитися на людей і на їх поведінку, але теж і в штуці вміння зберегти з усього баченого і пізнаного тільки те, що треба. Ідеться тут про те, щоб бути селективним, це значить — **знати, що бачити і слухати, а що ігнорувати.**

Кермуватися в житті беззастережною ширістю в ім'я самої ширости чи правди неможливо, бо на шляху такого поступовання легко утратити мету, до якої ці цінності ведуть. Чи в атмосфері відкритої ширости і необмеженої пошани до правди, в якій одна людина говоритиме прямо в очі другій, що вона про неї думає, зможе утриматися справжня близька дружба? Чи в родинному житті довго пануватимуть спокій, взаємна пошана і довір'я, якщо діти піchnуть відкрито говорити батькам, якими вони, батьки, їм видаються, а самі батьки одне одному будуть говорити більше правди, як цього насправді треба?

В нашій культурній спільноті обов'язує самим життям витворений звичай — **говори правду, але міру знай!** Ти не все можеш говорити всю правду, зокрема тоді, коли її ніхто не вимагає або прямо не потребує. Тому, коли хочеш виявити себе зрілим у взаєминах з людьми, добре розваж, скільки волі можеш дати своєму мові. **Заки зважишся сказати всю тобі відому правду, добре подумай, чи це конечне, зокрема — яка з цього вийде користь і то не тільки тобі, але і другій стороні, що почує цю правду.**

Часом хтось каже: мені тяжко носитися із цим чи іншим, я мушу це виявити. У висліді, така людина облегує ніби свій тягар, але шляхом перевантаження його на іншу людину. Чи, наприклад, допоможеш своїй товарищі, коли виявиш перед нею, що на вечірці ти підслухала, як там хтось насміхався з її нервозно-розгубленої, майже незріло-смішної поведінки. У цьому випадку ти виявила товарищі правду, але яка була в тому доцільність? Така правда в цьому випадку шкідлива, бо може зробити твою товаришку ще більше вразливою і соромливою, і довести її до того, що вона зовсім відсунеться від гурту і замкнеться, може, і назавжди, у своєму вузькому і самотньому світі.

Щирість і правдомовність — це гарні прикмети, але вартість їхня проявляється в умілому та корисному застосуванні у взаєминах з людьми. Незріле надуживання їх або використання їх з вузьких егоїстичних мотивів робить з них небезпечне і нищівне знаряддя. В житті треба вміти речі бачити і розпізнавати, але треба теж уміти багато з них переочувати.

Погляньте на Вашу адресу!

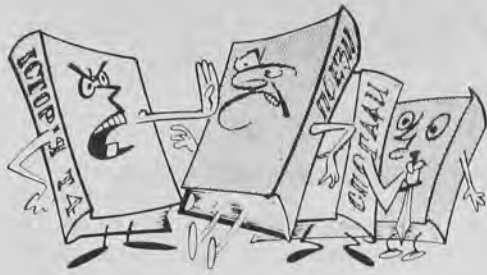
**ТАМ ЗАЗНАЧЕНО, ДОКИ
ЗАПЛАЧЕНА ВАША ПЕРЕДПЛАТА.**

● Біля Вашого імені та прізвища на наліпці з адресою є надруковане число, що означає місяць і рік, до якого маєте заплачену передплату «Юнака». Це число надруковане при нагоді писання наліпок з адресами на підставі записів у картотках наших передплатників на 15-го квітня ц. р.

● Усі вплати, що надійшли до нас після 15-го квітня ц. р., не узгляднені на наліпках з адресами.

● Ми друкуємо адреси наших передплатників для висилки «Юнака» раз на 4 місяці (з трьома копіями!), і тільки при черговому писанні адрес (аж за 4 місяці!) маємо можливість змінити дати, які вказують, доки заплачена передплата. З уваги на більшу кількість наших передплатників (понад 3.000) не маємо, на жаль, змоги робити цих змін на адресах щомісяця.

● Будьте ПЕРЕДплатником, а не ПІСЛЯплатником «Юнака»! Тому, якщо Ви цього ще досі не зробили, **ЩЕ НИНІ вишліть 6.00 дол., як передплату на 1969 рік, а також свою пожертву на пресфонд — «Юнака»!**

ЩО

ЧИТАЮТЬ НАШІ ЮНАЧКИ?

У юнацьких гурткових та курінних виданнях часто є розділи "Що читати?" — Гурток "Маки" із 44-го Куреня УПЮ-ок Ньюарк, США, у своїй одноднівці "Мрія" із січня ц. р. подали короткі змісти прочитаних книжок, а також і рецензії про книжки. Авторками змістів прочитаних книжок є такі члени гуртка: Христина Кизима, Вірляна Ткач, Марійка Андрусак, Роксоляна Мицьо, Марта Авдикович, Ліля Сигіда, Мотря Шараневич, Рома Ляшевич, Лариса Мельник. Подали вони 13 змістів та 9 своїх оцінок на прочитані книжки. Подаємо уривки з того, що написали наші подружки-юначки з Ньюарку.

— Редакція.

● **Маота Авдикович** про «Тіні забутих предків» — Михайла Коцюбинського. «Ця романтична повість розповідає про тугу хлопця за померлою дівчиною. Хоча книжка кінчиться дуже сумно, мені дуже подобалися описи гуцульської природи і звичаїв».

● **Вірляна Ткач** про «З-під Полтави до Бендер» — Б. Лепкого. «Хоча цей том не є такий цікавий як решта, бо всі знаємо з історії «що станеться», але в ньому є дуже цікаві частини. Найкраще мені подобався кінець, бо є дуже дивний і містерійний».

● **Мотря Шараневич** про «Мотрю», «Не вбивай» і «Батурин» — Богдана Лепкого. «У цих томах автор реалістично та з чуттям змальовує життя козаків за Івана Мазепи. Автор розкриває нам характер гетьмана Мазепи, Кочубеїв, Мотрі та Чуйкевича, головних персонажів трилогії. Ця історична повість має багато акції, вона захоплююча, а описи, хоча їх доволі, дуже гарні».

● **Марта Авдикович** про «Зелені дні» — Лесі Оленко. «Мені подобалася книжка «Зелені дні», бо це повість про життя дівчини, яка мала стільки років як я. Було дуже цікаво читати про події і проблеми, які люди переходили в домах і по школах під час війни. Мені важко собі уявити, що така молода дівчина могла стільки пережити».

● **Мотря Авдикович** про «Велику гру» — Юрія Старосольського. «Ця книжка є дуже добрим підручником для кожного пластуна. Вона ясно подає пластові ідеї. Усі пластуни і пластунки повинні прочитати її, бо вона є доброю підставою для зразкового пластування. Спочатку вона видається не дуже цікавою, але вчитавшись, вона стає цікавою і повчальною».

● **Роксоляна Мицьо** про «Велику гру» — Юрія Старосольського. «Це книжка про життя. Тут автор представляє ідею і спосіб доброго життя. Він пояснює пластовий закон і три головні обов'язки і як можна жити згідно з ними. Автор каже, що сьогоднішні юнаки мають створити «Велике Завтра». Юнаки повинні знати, як жити, щоб бути добрим громадянином і принести добро для людства. Не робити нічого імпульсивно, треба подумати — чи комусь це може принести щось доброго, чи пошкодити. Також ми повинні завжди спершу дивитися, щоб було добро іншим людям, а потім дбати про себе. Мені подобалася ця книжка тому, що я могла її зрозуміти».

● **Лариса Мельник** про «Захар Беркут» — Івана Франка. «Мені подобається ця книжка тому, що вона дуже ядро описала життя в Україні в давнину. Мені дуже подобається текст твору і стиль автора, а головне як сильно Франко потрапив перелати ніжні сцени».

● **Марійка Мандрусак** про «З Дніпра на Дунай» — Адріана Кашенка. «Ця книжка тим гарна, що в ній описана велика любов січовиків до України і до Січі. З великим смутком мусіли січовики залишати Січ і шукати схоронища в бісурменів-турків. Також чудово описана краса українських степів і життя по балках колишніх січовиків».

● **Марта Авдикович** про «Сина України» — І. Злотопольця та Ігоря Федева. «Син України» темою дуже нагадує твір «Робінзон Крузо». Повість тісно зв'язує читача з подіями і переживаннями персонажів. Страшна самотність і тяжке життя Миколи на острові зворушує нас, а його різні пригоди дуже цікаві і приємні, щоб читати».

Дорога Дадо!

Я маю довге, ясне волосся, яке ношу спущене рівно нижче рамен. Цього літа їду на два літні табори, і товаришки радять мені обтяти зовсім коротко волосся, щоб мати з ним менше клопоту.

Чи можеш мені порадити, що робити, бо я дуже не хочу обтинати волосся?

Дарка

Дорога Дарко!

Ти зовсім не мусиш обтинати волосся, але і не можеш носити його так просто спущене під час двох таборів, бо така зачіска вимагає частого миття, щіткування і особливої уваги, на що не будеш мати ані часу, ані можливості.

Раджу Тобі на ці літні місяці купити собі багато гумок і стягати ними волосся позаду голови, причісуючи його перед тим гладко, найкраще із проділом по середині голови. Можеш також сплітати дві коси (наші «стародавні коси» стали тепер знову дуже модними) або одну, а якщо хочеш бути більше оригінальна, сплітай одну косу не позаду голови, а з одного боку, зачісуючи спершу ціле волосся у цей бік.

На кожний випадок, старайся волосся в'язати у найпростіший спосіб, але рівночасно і порядний так, щоб беретка трималася на ньому і не вимагала десятка припинок.

Подруга Дада

Дорога Подруго Дадо!

Мій товариш, як їхав на табір минулого року, узняв із собою такий великий капелюх із крисами, як ковбойський. Я хотів тепер такж собі такий купити на табір, але мама не дозволяє. Що тут злого?

Юрко

Дорогий Юрку!

Розуміється, нічого злого в такому капелюсі — але навіщо його на таборі? На збірку не візьмеш до однострою, при зайняттях буде Тобі лише заваджати, у теплий день у ньому буде гаряче, а в дощ натягне води і буде тяжіти. А до цього — де його «запахаш» їдучи на табір — у наплечник чи мішок до снання, чи будеш везти в руці?

Отож раджу Тобі для власної вигоди, не «борися» за цей капелюх, бо він не вартий цього.

Пишеш, що товариш його привіз на табір — а чи в Тебе так мало оригінальності, що мусиш у всьому наслідувати інших?

Подруга Дада

Нові книжки

ПАЦАНИ

Повість про відчайдушних юнаків

«Пацани» — так називається книжка Володимира Куліша, що появилася 1967 р. у Мюнхені. В ній автор, син відомого драматурга, Миколи Куліша, що був засланий 1935 р. на Соловки, де й згинув, описав життя безпритульних українських дітей, що після голодової смерті чи вивозів українських селян та інтелігенції в часах сталінського терору в 1933-37 рр. опинилися на вулиці. Цим дітей міліція вилловлювала і засилала у примусові колонії праці та перевиховання.

Долею чи краще пригодами втечі трьох таких юнаків, що себе назвали «Журавлем», «Жуком» і «Коком», займається ця повість. Не зважаючи на жорстокі життєві умовини цих дітей, що не мають ні можливості вчитися, ні працювати та заробити на найконечніше, пригоди їх повні життєвої радості. Тугість, що вони за своїли у постійній боротьбі за шматок хліба, картоплину чи нічліг, допомагає їм у нелегкій боротьбі. А боротьба їх не має кінця.

У першу чергу — це боротьба за свободне життя, яке їм хочуть забрати «лягаві» (міліція), щоб їх заслати в колонії праці. Вони мають раз-у-раз щастя вириватися з їхніх лабет. Подорожують вони, звичайно, «зайцем», поховані чи то в сіно, чи то в скриньках під вагонами. При одній з облав один з товаришів ранений і йому не вдається втекти на волю.

Повість написана для молоді, легким стилем. Мова збагачена висловами, що їх уживали безпритульні, ці арготизми вияснені при кінці книжки. Сама назва хлопців «пацани» такий арготизм, означає безпритульного молодого хлопчину, вуличника. Ці пацани мають свій неписаний кодекс чести, якого суворо дотримуються.

В деяких мотивах повість В. Куліша сильно перегукується з подібною книжкою, написаною про безтульних дітей в 1920-их роках. Це повість «Вуркагани» Івана Микитенка. Бо Україна зазнала вже на початку 1920-их років хвилю безпритульної молоді, що втратила батьків під час воєнних та революційних подій.

Прочитавши цю повість В. Куліша, зуміємо не тільки зрозуміти дещо з недалекого минулого нашого народу, але й навчимося оцінювати батьківську хату, родинне життя.

Пл. уч. Марко Горбач
Франкфурт/М., Німеччина

НОВОЗБУДОВАНА ЦЕРКВА СВ. ВОЛОДИМИРА В УКРАЇНСЬКОМУ СЕЛІ У ГЛЕН СПЕЙ

По другій світовій війні, у прегарній підгірській околиці, у сусідстві Українського Робітничого Союзу, у Глен Спей, Н. Й., США, почала рости нова вакаційна українська громада, яка в останніх роках набрала такого динамічного росту, що виникнула потреба вибудування власної церкви. Проект її (дивись на обкладинці) — у стилі дерев'яних церков наших карпатських гір — виконав інженер-архітект А. Осадца. Її вона ціла збудована з дерева, а вибудував її широковідомий будівничий дерев'яних церков Юрій Костів.

Виміри її такі: 75 стіп заввишки, 65 стіп завдовжки та 45 стіп завширшки. Вона може помістити разом із хорами близько п'ятсот людей. Стіни покриті дерев'яними півкругляками, а дахи кедровими гонтами, що є завершені трьома банями із позолоченими хрестами. Середина оббита кедровими дошками, що на глядачу робить дуже миле враження. Усю зосередню декорацію церкви запроектував інж. А. Осадца, усі різьбарські праці виконує Станислав Кира з Йонкерсу, Н. Й., а образи малює проф. Петро Холодний, молодший.

Урочисте посвячення церкви відбулося в дні її патрона — св. Володимира, в липні 1967 р., а довершив його Преосвященніший Кир Йосиф — єпископ Стемфордський.

Найвищої, однак, хвилини дочекалася наша новозбудована церква 9-го серпня 1968 р., коли Ісповідник Віри — Блаженніший Верховний Архiepіскоп Йосиф — відвідав наше село і оселю УРСОюзу і відправив в асисті Преосв. Кир Йосифа і численного духовенства Архiepірейську Службу Божу та посвятив новий головний престіл.

Новозбудована церква стала атракцією у цій околиці. У літніх місяцях відвідують її численні чужі і свої туристи, які висловлюються

Пластова молодь супроводить Блаженнішого Верховного Архiepіскопа Йосифа, після його прибуття на оселю Українського Робітничого Союзу "Верховина" у Глен Спей, Н. Й., влітку м. р. до місцевої новозбудованої церкви св. Володимира.

про неї з найбільшим захопленням. У часі вакацій є вона щовечора освічена електричними рефлекторами, що на тлі темряви робить незабутнє враження. У книзі її відвідувачів знаходимо прізвища видатних людей не тільки із США і Канади, але теж із різних країн Європи та Південної Америки.

Наше село вже тепер нараховує 140 хат, у яких під час літа живе понад 200 дітей. З року на рік ростуть нові дома. Закуплено багато нових будівельних площ і вже тепер можна сміливо твердити, що завдяки своєму прекрасному положенню, своїй мальовничості та близькому і догідному віддаленню від Нью-Йорку істейтів Нью-Джерсі і Пенсильванія — українське село у Глен Спей стане незабаром одним із найбільших наших літніх скупчень.

Ми просимо Вас, Українська Пластова Молоде США і Канади, завітати під час своїх літніх мандрівок і в наше українське село у Глен Спею. Тут Ви побачите на власні очі ще одну перлину нашого дерев'яного церковного будівництва та будете горді за свій народ та його велику культуру.

Українське Село у Глен Спей чекає на Вас!

М. К.

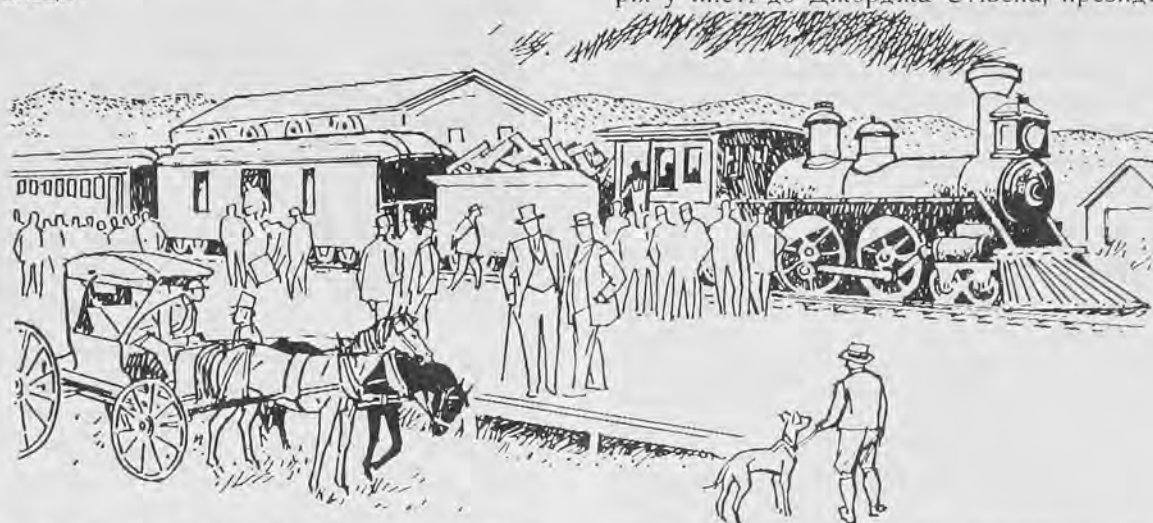
Запрошуємо пластову молодь відвідати цю церкву.

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

ПЕРШИЙ ПОЇЗД ЧЕРЕЗ УСЮ КАНАДУ

Це було одного теплого вечора, у понеділок, 28 червня 1886 року. У склепеному підсінні старої станції на площі Далгузі, близько вулиці Нотр Дам, у Монтреалі, панував піднесений настрій. Більше ніж п'ять тисяч людей товпилося на платформі і поблиській терасі. Там були теж і найбільше знані та визначні монреальці.

На рейках вилискувався готовий до від'їзду поїзд. Була там локомотива, опалювана деревом, два тягарові вози, один поштовий, дві салюнки першої класи, два спальні вози для емігрантів, два спальні вози першої класи і реставраційний віз. Поміж людьми, що від'їжджали цього пам'ятного дня, було також сто нових канадців. Вони прибули якраз з Європи пароплавом «Орегон» — прямували до Манітоби. Крім них у поїзді їхали ще всякі урядовці, великі підприємці і купці, а також газетярі.

Точно о годині 8-й вечора мейор Богранд дав сигнал: пролунав свист; люди гукнули з радості, як тільки поїзд рушив із місця; ба навіть Польова батарея стрілила свій салют, під час коли перший трансконтинентальний поїзд від'їхав з Монреалу в напрямі до побережжя Пацифіку. В Оттаві, не зважаючи на пізню годину, цей історичний поїзд привітала знову юрба народу. Штучні вогні і ракети освітили це видовище. У Чок Рівер, Норт Бей, Судбурах і на інших станціях зустрічали цей поїзд визначні громадяни і делегації. У Вінніпезі відбулося пишне прийняття з військовою музикою і салютом Польової батареї. У Калгарах горіло величезне багаття на привітання та злітали в небо різноколірові вогні.

Коли ж цей поїзд дійшов до Порт Муді, остання станція на заході, усі місцеві мешканці вийшли на вулиці: був прем'єр Британської Колумбії, а також ще яких п'ятдесят соток гостей з різних частин провінції, хто не хотів утратити цієї надзвичайної okazji. Не зважаючи на

те, що всі ці привітання дуже спиняли біг поїзду, ця перша трансконтинентальна їзда на відтинку 3-ох тисяч миль мала всього 15 минут спізнення.

Уся подорож уперек Канади тривала всього 136 годин. Такий осяг хвалили всі канадські і британські часописи. Королева Вікторія у листі до Джорджа Стівена, президента за-

лізничої компанії «СПР», висловила своє особисте вдоволення. Ця подія припечатала Пакт Конфедерації, бо Британська Колумбія узалежнила була свою участь у Конфедерації від того, коли вона буде злучена залізницею із рештою Канади. Так створилася безперервна світова комунікація внутрі імперії і так розпочалося збагачування Західньої Канади.

За «Канадською Сценою»

ВАЖЛИВЕ ПОВІДОМЛЕННЯ

● Обов'язуючі тепер приписи Міністерства Пошти **уважають за передплатників часопису лише тих, які мають заплачену передплату за поточний рік.**

● **За післяплатників, які ще не заплатили передплату за цей рік, треба платити** крім теперішньої дуже високої поштової оплати, **ще додаткову оплату.**

● Деякі наші передплатники перочили дату вигаснення їхньої передплати. Тому прохаємо всіх наших передплатників, які залягають з передплатою, вирівняти її негайно та не спричинювати нам зайвих коштів та праці.

● **На наліпці** біля Вашої адреси, надруковане число, що означає місяць і рік, доки заплачена Ваша передплата.

АДМІНІСТРАЦІЯ «ЮНАКА»

ЩО ЗНАЄТЕ ПРО ЦІ ІСТИВНІ РОСЛИНИ?

Болотні нагідки — ростуть у квітні і травні; молоде листя і стебло (перед тим як зацвіте) вариться як шпінат у кількох змінах води.

Дикий виноград — можна їсти сирий або варений. Із скрученої кори є шнур або линва. Виноградна лоза наповнена водою, котру можна пити.

Желудь білого дуба (дуб, що має заокруглені листки) — можна їсти, коли переварити у двох або більше змінах води. Вивар з кори або галузок можна вживати як масть на опечення або плющову отруту. Саме дерево є тверде і добре до палення.

Квасок — росте в траві, від весни до осені; вариться зупу або як шпінат.

Кульбаба — молоде листя вариться як шпінат, окремо або з іншими рослинами.

Лопух — росте від травня до осені; молоде листя і стебло обтерєбити і зварити. Видає соки, котрі неутралізують бактерії в крові.

Молочій — росте від травня до серпня; молоді бруньки, кілька інчів у висоті, вариться як шпараги. Молодий зелений цвіт добрий на салату.

Сосна — можна зробити напйток; залити киплячою водою молоді шпильки.

Суниця — можна варити чай з молоденьких листків.

Фіялка — цвітує весною; зварені листки і цвіт можна їсти.

Шувар (темно-зелений, грубші листочки) — росте над мочарами — стоячими водами; молоді бруньки втерєбити і зварити як шпараги. Корінь спекти або зварити як бараболу.

ДИКИЙ ВИНОГРАД

МОЛОЧИЙ

ШУВАР

БОЛОТНІ НАГІДКИ

СОСНА

ЛОПУХ

КУЛЬБАБА

КВАСОК

ХТО ЗМІНЯЄ АДРЕСУ

хай зараз повідомить про це адміністрацію "Юнака", подаючи свою давню й нову адресу.

Рема Ляшевич

ЩО ТРЕБА БРАТИ НА МАНДРІВКУ?

Пластуни постійно займаються практичним пластуванням, тобто відбувають мандрівки і табори та виробляють фізичну вправність. Кожний пластун повинен знати, як безпечно та зручно мандрувати по знайомому або незнайомому терені. Він повинен знати також, який брати виряд та вміти дати першу допомогу.

Мандрівки відбуваються упродовж цілого року, але переважно влітку, на різних таборах. Мандрівки діляться на одноденні, дводенні, триденні або й довші.

Влітку відбуваються в деяких околицях спеціалізаційні табори мандрівництва, на які може йти старше юнацтво і старше пластуство. Ці табори тривають пере-

Можна також у потребі вживати годинника, який є правильно накручений. Треба завжди довідатися все, що можливо, про **небезпеки в терені**, де має відбуватися мандрівка — чи там є отруйні рослини або гадюки. Також треба мати **дозвіл на перехід, розтаборування і ставлення вогню**, коли мандрівка (ціла або лише її частина) має бути на «приватному терені». В усіх мандрівках пластун повинен дотримуватися пластового закону, тобто, дбати про красу і природу.

Виряд є залежний від родів мандрівок, терену і пори року. Він поділений на господарський — **гуртковий і особистий**. Його пакуємо у вигідний наплечник, який повинен мати кожний учасник мандрівки.

До загальногосподарського гурткового виряду на мандрівки треба брати перш за все те, що потрібне для нічлігу, а передовсім **добрі шатра**. Є різні роди шатер, але кожне шатро мусить бути з тривкого і непромокального матеріалу. Шатро повинно бути якнайлегше та якнайпростіше, щоб можна швидко його поставити. Щогли і кілки не треба носити із собою, бо можна їх легко зробити з дерева. Коли вирушаємо на мандрівку, під час якої треба тільки одну ніч ночувати в лісі, важливіше мати непромокальний мішок до снання, а ніж мале шатро.

Гурткова аптечка невелика, але дуже важлива. Це є щільно замкнена металева або пластикова коробка, у якій є в невеликій кількості найконечніші прилади і ліки. Повинні там бути бандажі різних розмірів, плястри на малі рани, таблетки для дезинфекції води, масть на попарення, дезинфекційний засіб на рани, аспірина, малі ножики, пінцетки тощо.

Піонерський виряд на мандрівку — це приладдя потрібне для будови шатра і кухні та са-

важно тиждень або два. Можуть бути суходільні — пішком або на роверах, та водні — човнами або каюками.

Коли робимо плян на якунебудь мандрівку, **мапа**, яка показує тільки міста та дороги, звичайно не вистачає для мандрівки в невідомому терені. Обов'язково треба мати зі собою **компас**, тому, що хоч можна орієнтуватися в терені в напрямках на підставі природних знаків (як мох на деревах, сонце і зорі), вони не досить точні.

нітарних споруд. Треба мати щонайменше дві сокири, три польові лопатки, дві добрі тонкі линви, м'який дріт, дві ліхтарки і запасові батареї. Відповідна кількість линви або шнура є необхідною частиною виряду.

Кухонний виряд і харчі залежні від кількості учасників, терену та околиці, у якій буде відбуватися мандрівка. На цілий час мандрівки складаємо «меню», підраховуючи скільки треба взяти харчів на всі страви. При тому, щоб заощадити на вазі, беремо в першу чергу сухі харчі. Можна брати також консерви з товщем або солониною та м'ясом. Також можна брати засушену ковбасу (кабаноси), сушену рибу тощо. Добре брати чоколяду та помаранчі.

До гурткового виряду належить **посуд до варення** — два казани, один на чай, другий на страву, з ручками, щоб можна було вішати їх

над вогнем; а далі — кухонний ніж, відерце на воду, дерев'яна вареха та ополоник. Під час кожної мандрівки один учасник бере на себе обов'язки інтенданта, який дбає про кухню та потрібні харчі і посуд.

До куховарення **потрібно** в першу чергу — **води**. Вода з потічка ніколи не є безпечна до пиття, хоч виглядає чиста і прозора. Воду можна переварити або перед ужитком дати таблетки для дезинфекції. Воду до пиття можна нести із собою у польовій пляшці, але не добре пити часто і багато води під час мандрівки. Щоб загасити спрагу, можна або ссати цитрину, або маленький чистий камінчик.

Щоб зварити їжу, треба мати **добре побудовану кухню** з добрим вогником. Спершу треба мати дозвіл розпалити вогник, а потім будувати його відповідно до роду кухні. З вогнем, як усі знають, треба дуже уважати та бути певним, що вогник цілком загашений, коли покидаємо місце постою.

Інший мандрівний виряд, наприклад, водний чи спортовий, залежить від програми і потреби.

Особистий виряд залежить від пори року, терену і часу мандрування. Найважливіша частина одягу на якунебудь мандрівку — це вигідні черевики, а з ними грубі вовняні шкарпетки.

Крім усіх частин пластового однострою (не забудьте про пластову хустку, шапку або беретку), беремо теж свисток та інші особисті дрібниці, які носимо в кишенях однострою. **На дальшу мандрівку** треба обов'язково взяти зі собою до наплечника довгі штани, грубу сорочку або светер, запасові мешти і білизну, дрібне приладдя (ніж, шнур, сірники тощо), приладдя до миття, шиття та їдженя. З гурткового виряду треба класти харчі в середину наплечника, а частину шатра і різне знаряддя — зверху. Записник і олівець, ніж та гаманець можна дати в кишені наплечника. Також дуже важлива частина особистого виряду — це дошовик та, як передбачено нічліг, — мішок до снання.

Справедливий розподіл виряду поміж учасників мандрівки, їхнє дружнє взаємне ставлення, готовість допомоги та співпраця під час мандрівки — це доказ доброго пластового вироблення мандрівників.

ПОМОЖІТЬ НАМ зробити "добре діло" і перешліть

дарункову передплату

для зразкових, але неможливих юнаків та юначок, особливо з європейських та південноамериканських країн. Вони бажали б дістати та читати «Юнака», але самі не можуть собі його передплатити.

Адміністрація

З Практичного Пластування

ЧИ ВМІЄТЕ ДОБРЕ ЗБУДУВАТИ КУХНЮ?

Надійшло вже літо, а з ним і час прогулянок, мандрівок та таборів. Багато з нас цього року вибирається на табори: може хтось на свій перший табір, — а може дехто вже як «ветеран» давніших таборів. Але не зважаючи на це, юнак чи юначка, які хоч трохи орієнтуються у справі таборів, знають, що піонерство грає одну з важливіших ролей в загальному табуванні. Саме слово «піонерство» значить «іти вперед, верстати шлях для інших». Спершу це слово відносилось до тих, що йшли в незнані частини країни та забезпечували їх для наступних.

У Пласті піонерство має трохи інакше значення. У пластуванні той, хто веде інших на прогулянки, мандрівки і зустрічі, може бути названий «піонером». Бувши піонером, доведеться йому поставити табір, а це значить — збудувати всі таборові споруди або, коли потрібно, збудувати міст чи кладку.

Назагал, піонерство не є легка річ. Можна все придумати, але коли дійдеться до дійсного будування, то вже інша справа.

А в Пласті піонерство — це робота різного роду — будова брам, мостів, таборових споруд, поставлення щогли, шатер, латрин тощо.

Коли їдемо на табір чи їдемо на пластову мандрівку, бачимо, що, однак, найважливішою ділянкою піонерства — це будова польових кухонь. Ті з нас, що вже складали юнацькі проби, знають добре, що однією з важливих точок життя в природі, є вміння збудувати польову кухню та на ній зварити їжу чи принайменше заварити воду чи усмажити яйця. А як приходить до теренової гри, не один раз треба не лише вміння збудувати таку кухню, але вміння, напр., спекти на ній хліб чи паляницю, а це вже нелегко. У таких випадках дуже часто виявляється, що наші юнаки і юначки дуже незарадні у піонерстві; не знають підставових засад будови польових кухонь.

Найважливішим при будові добрих польових кухонь є матеріял, що його приготуємо на підпалення вогню. Цей матеріял мусить бути троякого роду: 1. підпалки — сухі листки, малі гілячки, суха кора — усе таке, що швидко запалюється, 2. хмиз — тріски та гілячки, які запалюються від підпалок і довше горять, 3. дрова — грубі гіляки і дерева, які запалюються від хмизу і довго горять.

Увесь цей матеріял треба приготувати так, щоб мати з нього якнайбільше користі.

Однак, заки розпочнемо будову кухні, треба нам добре знати, як розпалити вогонь у вільному терені та яке на це обрати місце.

Тут треба дотримуватися таких правил:

1. Підшукати місце далеко від кущів і трави. Розглянути, куди віє вітер, щоб розпалений вогонь не поширювався з подувом вітру на близькі рослини.

2. Прочистити добре місце, обране на вогнище, у промірі трьох кроків.

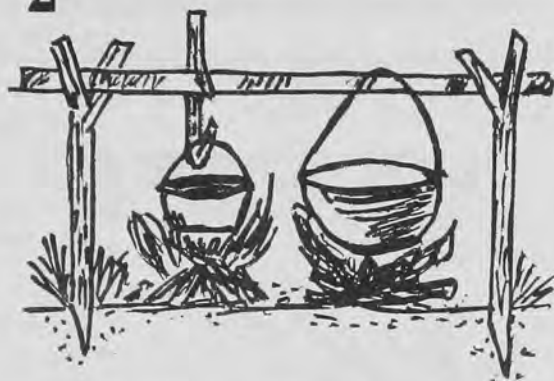
3. Назбирати достатню кількість пального матеріялу.

4. Викопати малу ямку в землі, скласти туди матеріял на підпалки, на цьому побудувати піраміду із гілячок, а вище цього — піраміду із грубого дерева.

5. Ставши плечима до вітру, підпалити вогонь у середині та почекати, аж добре розгориться.

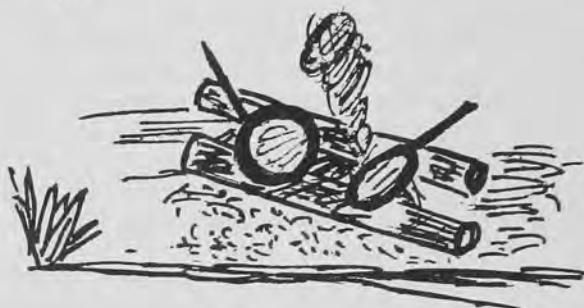
2

3

4

Будова самої кухні не є важка, коли маємо добре та правильно приготований вогонь. Є різні роди кухонь, на одних можна зварити лише одну чи дві страви, на інших можна варити постійно.

Так на наших рисунках бачимо чотири роди найбільше популярних польових кухонь. На рисунку ч. 1 і 2 маємо кухні, що найкраще надаються на мандрівки короткотривалі. На рисунках 3 і 4 маємо кухні, що їх можна будувати на курінних таборах чи на довших зустрічах.

Коли наберемо вправи, збудувати кухню не є ніякою проблемою — а, напевно, страва так зварена смакує багато краще як із великої таборової кухні, де вона не багато інакша як та, що її маємо цілий рік.

Пл. розв. Ліля Сигіда

Від Редакції: При цій нагоді пригадуємо, що на тему польових кухонь є два цікаві розділи у посібнику "Життя в Пласті" п. н. "Пластове вогнище" (стор. 323) і "Будова кухні" (стор. 401).

ДОБРЕ ДІЛО „РИСІВ“

Кошовий, друг Микола, запровадив від початку цього року змаг між юнацькими гуртками всіх трьох куренів. Кожного місяця давав якесь гасло, чи завдання, чи точку пластового закону, а гуртки мали старатися згідно з цим поступати і на це звертати найбільше уваги. А при кінці місяця — гуртки звітували. На кошових сходинах завжди відчитувано, скільки точок кожний гурток здобув.

На квітень друг кошовий проголосив: «Пластун робить добрі діла».

Які добрі діла можна робити гуртком? — журились «Рисі». Вони займали в точкуванні друге місце, після «Вовків».

Вишлімо посилку потребуючим українцям у Німеччині — піддає думку Мирон.

На це треба багато грошей, а в касі тільки 5.00 доларів — це скарбник Ігор.

Зложімо цих 5.00 доларів на якусь ціль — це Олег.

Це за просто. Треба щось без грошей — а щоб із серцем... — це «ідеаліст» «Рисів» і гуртковий Андрій.

Ніяк не могли хлопці придумати, яке добре діло можна зробити гуртком у Нью-Йорку, хоч із початку здавалось їм, що це буде дуже легко.

— Друже, порадьте нам — звернулись вкінці до друга Ярка, що чомусь мовчав.

Друг Ярко вже давно щось обдумав, але не показав цього по собі.

— Гм — це у вас буде вільний тиждень перед Великоднем? — спитав, ніби то він не знає.

— Так! Цілий тиждень! — відповіли.

— Може б ми кудись виїхали разом за місто... там краще подумаємо над добрим ділом?

— А куди поїдемо, друже? — питали.

— Чи відвідував хтось із вас Церкву-Пам'ятник у Бавнд Бруку? — спитав друг.

— Був там тільки Андрій.

— Ми могли б туди поїхати. Це не дуже далеко, доїзд добрий, церква дуже гарна, а під нею є музей з дуже цінними історичними і церковними українськими пам'ятками.

— Так, так, — там я бачив навіть власноручний підпис гетьмана Івана Мазепи — додав Андрій.

Умовились на понеділок. Біля дванадцятої години хлопці висіли з автобуса і захоплено дивились на Церкву-Пам'ятник. Церква здіймалась перед ними, здавалось — сягала голубого неба. Золотіли малі бані, дзвонив легко, але поважно, дзвін, а довкруги цвіли білим і рожевим цвітом яблуні. Помолились, і перед тим, як зайти в музей, що примістився в пивниці під церквою, друг Ярکو повів їх на кладовище, що за церквою. Хрести, хрести... І почав друг водити їх і пояснювати: отут похований генерал УНР..., а тут генерал..., а це славний український історик..., а це визначний поет...

Поміж могилами тут і там бачили похилених людей — упорядковували перед Великоднем могили, садили квіти.

— А знаєте, в Україні був звичай, що хлопці й дівчата завжди прибирали і опікувалися могилами поляглих вояків... — ніби знехотя говорив друг Ярکو.

Хлопці аж тепер здогадались...

— Друже, таж ми займемось тими могилами наших визначних людей, коло яких нікого нема...

— Де б нам тільки дістати лопат, граблів...

— Підіть до музею, там вам порадять — сказав друг Ярکو.

І вже побігли, і за кілька хвилин вернулись з лопатами, граблями, відерцем на воду... І взялись до роботи... А друг Ярко із скарбником — Ігорем вибралась до огородинки по квіти... І принесли братків, тульпанів, гіяцинтів...

Сонце почало вже ховатись за дерева, коли хлопці пригадали, що ось і автобус незадовго над'їде. Мили руки біля криниці.

— Друже, а музей... — пригадав Андрій.

— Іншим разом — задоволено якось відповів Ігор за друга.

І справді, незабаром вибралась і до музею. Але і підяляли квіти на могилах і траву повискубували.

І так «Рисі» стали опікунами могил самотніх українських вояків і діячів.

І було це добре діло, як хотів Андрій — «із серцем».

Л. Ю.

РИСЬ

РИСЬ

РИСЬ

РИСЬ

ХТО ДОПОМОЖЕ ПРИ ЖНИВАХ?

Як звичайно, селянин не може знайти своїх п'ять синів, коли потребує їх до помочі. Чи допоможете йому їх шукати?

РОЗГАДКА

Коли обернути образок догори ногами, тоді видно у правому долішньому куті одного хлопця, другого побіч на лівому боці в дереві. Третій хлопець заховався в сні, четвертого можна знайти побіч ворони на дереві, а п'ятого зовсім на лівому боці образка, коли пересунемо цілий образ на правий, довгий бік.

У ПОШАНУ НАШИХ ГЕРОІНЬ

Між вояками, які обороняли нашу батьківщину, було багато жінок, а між ними була Харитина Пекарчук. Вона родилася і виросла на соняшному Криму. У часі «Великого Зриву» вона йшла в наступі першою, а у відвороті останньою.

Ризикувала собою, часто хвора, рятувала ранених. Її «Зимові спомини» (друкуються тепер у жіночому журналі «Наше Життя», у Філядельфії), починаються від тоді, коли вона стала військовиком.

Тепер, по воєнних переживаннях, хоч з паличкою у руці, вона по-давньому опанована, виструнчена, здається, що і зараз могла б одягнути стрілецький однострій.

Провід нашого кур'єня присвятив одні сходи в честь пані Тини Пекарчук. Юначки були зацікавлені героїнею і постановили написати до неї листа.

Вона проживає у старечому домі в Німеччині. Її єдиною розрадою і зв'язком зі світом є радіо. Пані Пекарчук відписала нам щирого листа. Вона мило здивована, що пластунки з Америки не забувають про свою Україну.

Ми довідалися, що наша героїня зле бачить, а відповідні окуляри коштують багато грошей.

У грудні юначки зорганізували святковий базар: із керамікою, вишивками, прикрасами на ялинку тощо. Дохід із базару ми вислали пані Пекарчуковій як святковий дарунок. Ми задоволені, що вона могла купити собі радіо та окуляри.

Ось уривки із її листа, що його вже сама могла до нас написати:

«Дорогі Мої Пластунки! ...Дякую Вам за листа та Вашу світлину. Вона стоїть вже в мене в рамці, і хто тільки увійде до мене, розглядає її та з цікавістю заслухує про Вас».

А далі таке: ...«Багато з Вас породилося вже на чужині, нова батьківщина Вам теж цікава і небайдужа, але не забувайте, що всі ми родилися так, наче вояк вираджений на стійку. Бог дозволив Вам родитися на чужині, може власне тому, щоб Ви мали більше змоги і вільних дій рятувати нашу Батьківщину. Поки можна безкарно кривдити хочби й одну країну, доти для нікого нема на світі безпеки. Ваше завдання усвідомлювати це Вашим співгромадянам...»

...«Кінчаю, Мої Любі Доні, мого листа. Від тих, які жертвували своїм особистим життям та здоров'ям, можу тільки сказати Вам, що від того ми були навіть щасливіші, як ті, які просиділи все життя виключно у своєму закутку, заховалися на запічку. Якщо Ви знаєте особисто тих, які колись-будь жертвували собою для загальної справи, Ви можете переконатися, що звуження особистого життя стільки морального вдволення як громадське — не дає».

Гурток «Червона Калина»

38-ий Кур'єнь УПЮ-ок ім. М. Тарасенко
Пассейк, США

ХРОНІКА

СВЯТО ПИСЬМЕННИКІВ У ФІЛЯДЕЛЬФІЇ

Кіш пластунок у Філядельфії улаштував 23 березня ц. р. Свято Письменників, віддаючи поклін Тарасові Шевченкові. Новачки із 4-го гнізда «Пташата» вивели інсценізацію поеми «Садок вишневий», а новачки 42-го гнізда «Польові Квіти» провели спільну деклямацію. Хор новачок відспівав «Мово рідна». Програма виконана юначками з 4-го і 14-го кур'єнів УПЮ-ок була присвячена Лесі Українці, Ользі Кобилянській та Іванові Франкові. У цю програму входили деклямації, спів юначок при гітарах, інсценізації «Лиса Микити» Івана Фрайка та «У неділю рано зілля копала» Ольги Кобилянської. Кермувала програмою пл. вірл. Віра Козак.

НАШЕ ДОБРЕ ДІЛО

Настав післявакаційний час планування пластової праці в нашому 38 Кур'єні УПЮ-ок ім. М. Тарасенко в Пассейку. Щоб дати змогу виявити свої здібності, ми вирішили зробити «базар». Усі експонати на базар мали ми зробити власноручно. І дійсно, у короткому часі ми застосували трипільську кераміку до ваз, пудерничок, папіросниць.

Гарно розмальовані різними зображеннями баньки на алинку прикрашували столи під час нашого базару. Були там також ручно гачковані шалики, светри, фартушки, торбинки, вишивані закладки до книжок, серветки та паски до сукнонок. Дохід із базару ми призначили на допомогу старенькій пані Пекарчуковій, колишньому українському воякові.

Щоб збагатити наш вечір, ми запросили юначок і юнаків з Філя-

Вишліть ще сьогодні
6.00 дол.
на передплату за «Юнака»
на 1969 рік

● Як будете вислати передплату, долучіть також Вашу пожертву на пресфонд «Юнака»!

● Приєднайте для «Юнака» одного нового передплатника!

дельфії, які дали від себе до програми скечі та деклямації. Батьки, сидючи при столиках, попивали чай та звідали солодке, яке їм подавали їхні доні. Усі насміялись до сходу, а це головне завдяки нашим подругам і друзям-філядельфійцям.

Пл. уч. Лариса Мартинюк

Гурток «Карпатські Дзвіночки»
38 Кур. УПЮ-ок ім. М. Тарасенко
Пассейк, США.

МОЛОДЕ ПЕРО!

ОДИН ДЕНЬ МОЇХ ВАКАЦІЙ

Містимо черговий допис. нагороджений третью нагородою у молодшій групі юнаків (-ок) під час другого конкурсу на допис до "Юнака", який у січні ц. р. переведено у Платовій Станиці в Нью-Йорку. Інші дописи на цей конкурс поміщені в "Юнаку" за квітень і травень ц. р. — Редакція.

Пл. уч. Олександра Сушків

Цього року я вибрався з батьками на прогулянку на східне побережжя США на «Кейп Код». Звідтіля ми попливли на острів «Нентакет», що тривало дві і півгодини. На кораблі було дуже приємно, а день чудовий та соняшний. Коли ми випливли з маленького порту «Гаенас», наша дорога ішла побіч посілости і приватного порту родини Кеннеді, а відтак щойно у відкритому морі.

Здалека острів «Нентакет» дуже гарний і спокійний. Коли наш корабель причалив, усі вирушили оглядати острів. Ми пішли собі пішки головною вулицею, яка була дуже оригінальна. Вона була вибита різноколіровими каменями і нагадувала стародавню європейську вуличку. При цій вулиці були різні крамниці та ресторани з різнорідними присмаками. Ми заходили до крамниць та купували пам'ятки для себе і для своїх подруг.

По якомусь часі ми зголодніли та вступили до одного із маленьких ресторанів. Я, як звичайно, замовила для себе щось спеціальне: варені устриці. Принесли мені велику дерев'яну миску, повну чорних, замкнених мушлів. Також принесли якусь сіру, кип'ячу воду (досі не знаю, що це було) та миску із топленим маслом. Я не знала, що маю із цим усім робити. Але щоб не показувати, як я почувалася на цей вид, я почала їсти. Розібрала я мушлю, вибрала устрицю, замачала її у славний «Гантс кетчеп» і вклала в уста. Я почала кусати, а потім проковтнула. За

Любомир Госейко

Ожили голубі дороги мої
на крилах ключів журавлиних.
Полинули в близь видноколів твоїх
звитяжним курликанням сліз.
Летіли ключі в вічну даль — Небесград —
із спрагою кращої долі.
Летіли листи із знайомих чужин
в твою всеосяжну судьбу.
Крізь вихор летіла пісennість моя,
і весел твоїх потопали троянди
у трепет безслізного болю тих піл,
що їх журавлів мах косив.
І в пізну годину всміхнулась зоря,
і обрій сховав ледь дочуте журчання
останніх поранених журавленят
під тихим ключем журавлиць.
На крилах голубих ожила моя
листівка нестриманих лементів,
як кликав в дорогу урочний твій сум
в захмарну твою сторону.

хвилину мої уста були повні чогось несамовитого, я не знала що це, аж по хвилині ствердила, що це пісок. Якщо б усі устриці мали так смакувати, тоді я зовсім не хотіла б їх їсти.

Але я почала розглядатися дискретно навколо себе, як інші люди їдять ці несамовиті «присмаки». Я швидко побачила, що всі відкидали чорний мішечок, що був повний піску і я так спробувала також зробити. Це справді допомогло, але мені таки це їдження не дуже смакувало і я тільки з'їла три або чотири устриці та голодна встала від стола.

Ми пооглядали ще острів і вже прийшов час вертатися на корабель. Утомлені ми зайняли свої місця і нетерпеливо ждали на корабельну сирену. Але, плывучи назад, мені було жалко лишати цей острів повний малярських галерій, музеїв і цвітучих городів.

Причалили до порту «Гаенас» утомлені і спалені сонцем, але вдоволені із цієї цікавої і для мене повної нових вражень та переживань подорожі.

Пл. уч. Олександра Сушків, 12 років,
2-ий Курінь УПУ-ок ім. Лесі Українки
в Нью-Йорку

СЕРЕД ПРИРОДИ

Серед чудної природи
Сонце сяє в небесах,
Дерева тріпочуть в вітрі,
Жито шелестить в полях.
Тут долина... там горбок...
Аж глянь — табір юначок!

Тут природа так буяє,
Папірці в траві ростуть,
В шатрах найгарніші квіти:
О! тут юначки живуть.
Стрій, напечник, ніж, менажка,
От і є для вас юначка!!!

Пл. уч. Марта Єнкала
Лондон, Великобританія
(З таборової газетки)

Кольори є вічні,
Але я
Буду
Ріка
Яка приспішує
І придушує
Пісок
І той суходіл
На котрім ти стоїш.
Всей мій страх
Зникне
Бо я придушу
Всю злість створену.
Кольори є вічні
Але ти і я
Не є.

Пл. розв. Марта Татчин

Я ТАКОЖ БУВ В УКРАЇНІ

Склавши поклін Тарасові Шевченкові, біля його могили в Каневі, друг Володимир Держко, автор цього допису, зробив світлинку пам'ятника, що є на могилі нашого Великого Поета.

Моє бажання поїхати в Україну вже здійснилося, — я відвідав Україну у червні 1968 р.

Бачити фільм про Україну чи оглядати її власними очима, ступати власними ногами по українській землі — це цілком щось інше. Той справді не може любити України, хто її ніколи не бачив! Я ніколи і не уявляв собі, щоб Україна була така чудова.

Я побував у Львові, Одесі, Києві і в Каневі на могилі Тараса Шевченка в червні м. р. Прямо неможливо описати всіх переживань радості, зворушення, з якими ми зійшли з літака у Києві і перший раз ступали по землі, про яку я так багато наслухався.

Місто Київ — це місто краси, може воно і найкраще у світі. Воно ціле в зелені, лише церкви з позолоченими банями вистають понад вершки дерев. Коли я вийшов на Володимирську Гірку, зачарувала мене краса Дніпра. У місті багато чудових архітектурних пам'яток: чудовий Софійський Собор, Андріївська церква, Пе-

Автор допису, пл. уч. Володимир Держко, із своєю мамою Галею складають вінок на Чернечому горбку в Каневі, у підніжжя могили Тараса Шевченка.

черська Лавра, Золоті Ворота, оперний театр та інші чудові будівлі.

Великі скарби культури України позбирані в музеях і бібліотеках. Чудовий музей бачив я в Печерській Лаврі, приміщений у двох будинках. В одному церковні багатства з-перед тисячі років: ікони, золотом ткані ризи, чаші, золоті хрести та інші церковні речі.

Мій побут в Україні був трохи закороткий, бо було стільки всього оглядати, а часу не стало.

Нас усюди зустрічали привітно, і нас приємно вражало, як на кожному кроці кожний зауважував, що ми так само говоримо по-українському, як і вони, хоча я народжений у Канаді.

Україну повинні побачити та забрати з неї із собою спомини і враження ті всі, які народилися і живуть поза кордонами України.

Пл. уч. Володимир Держко
Гурток «Чорний Яструб»,
3-тій Курінь УПУ-ів ім. Симона Петлюри
Торонто, Канада

ЧЕРЕЗ ПОРОГИ — В АЛЬГОНКВІН ПАРКУ

Від Редакції: Після таборування у Альгонквін Парку влітку минулого року дев'ять учасників водно-мандрівного табору «Через пороги», членів 27-го куреня УСП-ів «Хмельниченки», загостили до канцелярії Адміністрації і Редколегії «Юнака» в Торонті. Гості цікавились «Юнаком», бо все ще — хоч є ст. пластунами, є його передплатниками. — Нещодавно одержали ми їхній курінний журнал «Хмель» з грудня 1968 р. Журнал ілюстрований, змістом різнорідний. Є тут звернення Редакції до членства куреня, гумористичні новини про події з особистого життя членів куреня, є «пластове перо» — літературна спроба п. н. «Я є твій край» — восіблення України, що промовляє до свого сина чи дочки, передрук Шевченкової «Думи» та опис прогулянки у таборі, який подаємо з деякими скороченнями.

Бісім завзятих «Хмельниченків» із США (9-ий фотографує) на водно-мандрівному таборі по водах і лісах «дикої» Канади в Альгонквін Парку влітку 1968 р. — Світлий ст. пл. Володимир Войтович.

Якщо ти хочеш зазнати небуденних пригод під час таборування, якщо не вдовольняють тебе звичайні табори, їдь подалі від міста у природу, в гори чи на канойках ріками й озерами у віддалені ліси дикої Канади.

Дев'ять нас завзятих Хмельниченків вирушило минулого літа на широкий срібний шлях озера. Оглядаємо чудові краєвиди, веслуємо без

зусилля, бо озеро спокійне. Та нагло зірвався вітер і треба було напружити м'язи, веслуючи. Хвилі кидали нас на всі боки та несли канойку туди, де не треба. Нарешті ми допливли канойками, повними води, до кінця озера. Ми надіялися, що рікою плавба буде спокійною. Та де там! Тут не ріка, а вузький потік із крутими закрутами. Потік місцями зарослий кушами. Перепливаючи крізь них, треба було оборонятися перед галузками і якимись чорними мушками, що лізли в уха, кусали. Заки обігналися від мушок,

І у такій ситуації пластуни дають собі раду.

зачепили веслами воду, а тут гострий закрут: «Крути! крути!» — кричить Федько до Гуски. «Вліво!...» Та надаремно. Заки бідний заляканий Гуска зорієнтувався як веслувати, канойка застрягла в берег. Вилазимо з канойки, набравши води і неприємного болота в черевики. Чути нарікання та вислови гідні тієї ситуації. Витягнули канойку. Але ми сполохали тим разом інші, зелені мушки, які кинулися кусати наше обличчя.

Перед нами ще довга мандрівка. Чуємося здоровими, сила наша не послабла, ще багато в нас витривалости, завзяття.

Під час плавби інші перешкоди. Ось нагло хлоп... Твій друг, що йде мілкою водою по коліна, раптом... зникає під водою, виринає тільки його мокра голова. Часом треба було перетягати канойки через камені, болотом. До ніг чіпляються п'явки, за ніс кусають комарі, але і до таких невідгод звикаємо. Гартуємось. А ось своєрідна приємність у тих невигодах. Це портаж тобто відпочинок після довгого веслування, приємний перехід через ліс із конойками на головах. В лісі приємні зустрічі із сернами, з вед-

Що зваримо, те й будемо їсти...

медами. Сонце ясними променями шукає дороги крізь листя дерев та блищить на воді. Чути шум води, веселиться спокійний, зачарований ліс. Та й портаж не є таким приємним для того, хто правою рукою тримає човен, а лівою б'є косяків. В зубах у нього пасок наплечника, що увірвався, а довкола пояса шнур, до якого причеплена торба із харчами (двадцять фунтів!). Та невигоди цього всього зникають, чуєшся феноменально-фантастично, коли бачиш кінець портажу і дальшу водну трасу.

Найдовший портаж мав три милі. Ми його добре запам'ятали. Почався о годині другій по полудні, а тривав до пізньої ночі у супроводі настирливого дощу.

Взяли ми з Ярком канойку, несемо стежку. Залишивши її на призначеному місці, вертаємося по наплечники і харчі. Занесли і ці речі. Вони мокрі, а ми ліхкі та втомлені. Сидимо на дощі і чекаємо. Товаришів нема та й нема... А дощ усе не перестає йти. Небо вкрилося чорними хмарами, надходить ніч... Нема ради, треба рушитись, шукати решту таборників. Шукаємо з ліхтариками, ходимо по темній, слизькій стежці. Нарешті знаходимо наших таборників. Вони померзли, утомлені і мокрі, далі йти не хочуть і ми готові ночувати на місці. А при кінці портажу ще треба раз розтаборуватися.

При таборовому столі споживаємо "Божі дари".

Переправа через "пороги" в Альгонквін Парку.

Таке то життя у водно-мандрівному таборі. Цим разом нашим ворогом був дощ. Він змочив нас і впливав на наше самопочуття. Але були ще й інші пригоди... Одного вечора загостили лісові тварини до наших наплечників і поїли наші харчі. Доводилось безнадійно черпати воду з діравої канойки, щоб допливти до якоїсь оселі. Коли ми сушили при вогнищі мокрі речі, настрої небезпеки побільшувало виття вовків. Коли ж голоду не було чим заспокоїти, ми нуркували в зимній воді, щоб зловити якусь рибу. Але було багато і таких моментів, коли ми милувались барвистим заходом сонця, коли смакували бараболянну юшку, жартуючи із пережитих труднощів мандрівки. Такі канадські води і ліси... і таке наше життя у таборі. Залишаться у споминах пригоди, що вимагали трудів, зусиль, але ще більше пам'ятатимемо те, що ми перебороли труднощі, що вони нас загартували... Це наше гарне пластове життя!!!

Ст. пл. Юрко Оприско
і ст. пл. Михайло Варшона,
27-мий Курінь УСП-ів «Хмельниченки»

УС МІХ НИ СЯ!

Уривки з автентичних листів учасників пластових таборів. Подаємо їх автентичний текст без поправок мови, правопису тощо.

Дорогі Родичі!

Я той табір люблю досить добре. Я тут пізнав хлопців з інших кавалків Америки. Ми мали таборовий огонь і я там зламав зимно.

Я навчився нову пісню. Хлопці співають її на огни:

«Сонце заходить, а я сиджу
І дрімаю про Тебе
Чи пам'ятаєш який ми разом
Мали добрий час?»

Ми також мали таборовий танець і я пізнав дівчину. Вона впала в любов зі мною, але я про це не дбаю.

ПС. Я мушу писати по українськи бо так казав комендант.

Ваш син Ромко

Дорога Мамо!

В понеділок ми ходили на прогулку, у вівторок мали теренову гру, в середу знову ходили на прогулку.

Чи мігби я поїхати до табору де можна часом сісти?

Ваш Юрко

Дорога Мамо!

На кого Ти кричиш як я в таборі? Я все згадую Тебе як братчик починає верещати.

Твій Славко

Дорогі Родичі!

Ми дістали нового доктора. Старий відійшов бо всі кликали його «бучер». Він не розумів жартів.

Мій братчик казав, що якби мав ще одного такого як я то драпавбися по стінах.

Миронцьо

Дорога Мамо!

То є мій останній лист до Тебе. Ми бавилися в ковбоїв та індіан. Я був ковбойом і мене зловили індіани. Завтра мене будуть вішати.

ПС. Не плач!

Твій Орест

Дорога Мамо!

Один хлопець кинув до лятрини 2 тенісові м'ячики братчика. «О бой» який братчик був злий як мусів їх витягати.

ПС. То не був я!

Микола

Дорогі Родичі!

Дякую, що Ви шадите гроші, щоби мене післати на табір. Це найкращий табір під сонцем.

ПС. Братчик казав нам так писати.

Ваш Ігор

Дорогі Родичі!

Ми є добре як ви? Чи приїдете нас видіти? Ми трохи хорі за домом. Я дістав горячку і доктор мені її змірив. Я мав 100 степенів навіть в тіні дерева.

Ваш Андрій

Дорогі Родичі!

Ми мусимо тут все купатися в п'ятницю, бо братчик сказав, що кожний мусить раз на тиждень скупатися без огляду чи потребує чи ні.

Юрко

Дорогі Родичі!

Коло мене все в порядку і мною не журіться. Всі дівчата до мене приходять а подруга також. Уявіть собі навіть комендантка мене відвідує відколи я зломала ногу і лежу в ліжку.

Гая

САРСЕЛЬСЬКИЙ ЯРМАРОК ЮНАЧОК У ТОРОНТІ

Загальний вид на частину ярмаркової залі перед відкриттям ярмарку.

Травень у Торонті, хоча виповнений вщерть імпрезами, не був травнем у пластовому житті без традиційного вже "Пластового ярмарку", заробіток з якого пластуни оце вже сім років призначають для Наукового Товариства ім. Шевченка (НТШ) у Сарселі, Франція, на видання Енциклопедії Українознавства.

Юначки забираються до підготовки такого ярмарку вже восени. Треба ж подумати що будуть продавати, як зробити експонати, щоб

Загальний вид на станок "Чорнобривок". Юначка Ірина Басер, як стилева "Чорнобривка" "декорує" станок.

Зправа в куті станок першунюк "Троянд" із декорацією-лелеками.

"Чорнобривки", 12-ий Кур. ім. Олени Теліги, (1-ше місце) із своїми вишивками та впорядницею, пл. сен. Ромою Ганківською, попередньою кошовою у Торонті, що тримає на руках свою маленьку доню Оленку.

не було багато праці, і щоб на них був попит, щоб за них дістати якнайбільше точок, і щоб могли їх зробити всі члени гуртка, а не тільки ті, що Богом обдаровані якимсь талантом. Ярмарок торонтонських юначок — це неабияка робота і морока!..., коли хочеться виграти змагання поміж гуртками за найкращі експонати, за зароблені гроші і за естетику гурткового станка!

Частина станка гуртка "Троянд", 10-ий Курінь ім. О. Пчілки, що здобув 1-ше місце. У них був і заробіток, і естетика, і праця, та український ярмарковий стиль станка.

Цього року "прославилися" аж три гуртки, здобуваючи повну кількість точок (20). Оціночній комісії, у складі: пань Ірини Мороз і Мілі Янішевської та пл. сен. Тоні Горохович, тяжко було поміряти гуртки щодо точок, бо "Троянди" мали багато експонатів, всі у гуртку працювали, багато працювали, найбільше заробили своїми вишивками та шматяними звіратками. "Весняні ночі" бавилися у керамісток кілька місяців під проводом пані Ірини Мороз і наробили ж того черепа! Вони його не тільки продали найшвидше, але й дістали ще замовлення на майбутній базар (будуть його робити самі перед Різдом!). "Чорнобривки" мали справ

Гурток "Весняні ночі", 4-ий Кур. ім. Лесі Українки, (1-ше місце) із своєю керамікою, яку вони самостійно та з ентузіазмом випрацювали під проводом керамістки, пані Ірини Мороз, і своєї впорядниці — ст. пл. Христини Микитин.

"Боярини", 4-ий Кур. ім. Лесі Українки, (2-ге місце) продають квіти, коралі, мальовані власноручно картки, листовий папір та інший крам.

ді класичні вишивки і виставу, що її не посоромилась би мистецька галерія при вул. Янг у Торонті! Вишла комісія із клопоту в той спосіб, що всім цим трьом гурткам **признала** (гуртки дуже з цього невдоволені!) **перше місце**, зазначаючи, котрий з них у чомусь спеціально відзначився. Та, правду сказавши, "Троянди" заробили найбільше і їм належить першенство, принайменше до часу, доки пластова кооператива "Плаї" у Торонті не розпродасть вишивок "Чорнобривок", яких не продано на ярмарку і які передано до "Плаю" для продажу.

У другому шерензі (по 14 точок) треба поставити **"Боярини"** за їх мистецький станок і за красу вінет на листовому папері, який вони продавали, та за культуру поведінки і вигляду владительок краму, а потім **"Мрії"**, що мають винахідливість (видумали модерні мистецькі підстільки до столу) і напружувались біля краму, та **"Кедрині"** що мала чудові легкі до виконання вишивані підстільки під тарілки.

Третє місце здобули **"Барвінок"**, **"Шовкова косиця"** і **"Вечірня пісня"**, здобуваючи по 12 точок, а вирізняючись такими експонатами як вишивані практичні торби у **"Барвінок"**.

"Тирса", 10-ий Кур. ім. О. Пчілки, (3-тє місце) продали всі свої пластові квіти..., хоча оціночній комісії не дуже то сподобалися ці експонати.

ку", **"Вечірня пісня"** — графікою Маріанни Палієнко та продуктивністю у праці всіх членів гуртка **"Шовкова косиця"**.

Решта шість гуртків здобули мало точок: **"Тирса"** — 11, **"Лелеки"**, **"Маки"**, **"Конвалії"** та **"Іскра"** дістали по 10 точок, а **"Струни"** — 7 точок. Все ж таки у кожного з гуртків був такий крам, що, може, на майбутнє здобути попит у покупців. Такім крамом була лялька **"Струн"**, гудзики **"Іскри"**, краватки **"Лелек"** та інше.

На цьогорічному ярмарку було що їсти й пити (обильний і смачний буфет приготували пані з Пластприяту під проводом своєї голови пані Марії Горбань), був гамір і перегони у вихвалюванні свого товару, було трохи менше святкового настрою у юначок. Хоча цьогорічний заробіток (1000.00 дол.) майже такий самий як минулорічний, але є ще багато вишивок не розпроданих.

"Маки", 10-ий Кур. ім. Олени Пчілки, мають "скислі міни", бо минулого року вони здобули І-ше місце, а тепер, на жаль, жодного.

Були на ярмарку співи юнаків і жарту, але, на жаль, не відвідали ярмарку ані більшість пластових провідників із КПС та місцевої старшини, ані провід Патронату над Науковим Товариством ім. Шевченка у Сарселі, що має свій осідок у Торонті. Бракувало також багато батьків юначок, що улаштовували ярмарок.

Усе це поменшує радість серед юначок і... прибуток до каси. Бо ж наші юначки хочуть бачити, що їхнє річне велике "добре діло", в яке вони вкладають багато часу, енергії, гроша і зусиль, важливе також для нашої громади і для її провідників, а зокрема для власних батьків юначок і старших членів Пласту. Сподіваємося, що цей недолік не поменшить гарну традицію пластового тих юначок і що вони продовжуватимуть гарну традицію пластового

Пластприят за буфетом. Пані Леся Ковалик і Марія Горбань (голова Пластприяту) — "чародійка" щодо атмосфери на всіх пластових імпрезах із буфетом...

тимуть гарну традиція пластового ярмарку, який щорічно влаштовує кіш пластунук у Торонті на цілі НТШ у Сарселі.

За шість попередніх років було з пластових ярмарків чистого прибутку \$4,014.98. Разом з цьогорічним прибутком — \$1,000.00 це дає імпульс суму понад \$5,000.00, яку торонтонські пластунки передали цілості для Наукового Осередку НТШ у Сарселі на видання Енциклопедії Українознавства. Є це справді велике і культурне пластова збірна "добре діло", гідне того, щоб його наслідувати і по наших інших пластових осередках.

"Конвалії" виструнчилися серед зелені як справжні конвалії, тільки ж... невеселі у них лиця!... Вже знали, що не виграють на ярмарку із працюваними вишивкарками та керамістками з інших гуртків.

Усі світлини з ярмарку виконав, як і попередніми роками, безкоштовно та дуже фахово пл. сен. Аскольд Ганківський, за що оцим йому дуже щиро дякуємо.

Для зацікавлених подаємо, що наші звідомлення про пластові ярмарки в Торонті за два останні роки були поміщені в таких числах **"Юнака"**: за жовтень 1967 р. і за червень 1968 р.

ГУРТКОВА ПРОГУЛЯНКА

Вже давно гурток "Лісові Шулки" в Балтіморі, США, планував дводенну прогулянку. Я сподівався, що тільки мій приятель Іван Шморгун не візьме участі у прогулянці, бо він звихнув ногу. Але як день прогулянки зближався, то охочих мандрувати меншало. На щастя, нога Іваса поправилася, і однієї суботи 4 юнаки і 2 други "вирушили в дорогу".

Нас підвезли батьки до призначеного місця, де починалася наша мандрівка. Спершу ми мусіли видрапатись на гору, приблизно 1500 стіп високу. Перші вийшли на гору Віталій і Аркадій Зінкевичі, і вони відразу почали розглядатися. Незабаром вони знайшли скелю, з якої був дуже гарний вид на околицю.

Наш друг Олег Булавка подав ідею, щоб тут заночувати. Коли ж ми трохи розглянулися, то знайшли малу поляну, і тут почали будувати наш табір. Вмить поляна покрилася наплечниками, "панчами" і светрами. Івась розвів ватру.

Під час того, як Івась і друг Олег варили вечеру, друг Богдан Булавка, Аркадій, Віталій і я почали будувати табір. Ми поставили два шаласи, вистелили їх листям. По вечері ми мали молитву, а потім пішли спати. Коли я збудився серед ночі, я побачив, що друг Богдан Булавка не спить, а пильнує, щоб горіла ватра.

Вранці, по молитві, ми почали приготувати сніданок. Після снідання ми згасили ватру і звинули табір. Тепер прийшла найтяжча частина нашої прогулянки. Ми мусіли йти пішки 17 миль через гори і ліси, щоб дістатися до місця, де кінчалася наша мандрівка і де на нас чекали юначки з приготованою їжею. Ми йшли сюди аж шість годин. Всі ми були дуже втомлені, але задоволені з нашої гарної прогулянки.

Пл. розв. Юрій Зелинський
Балтімор, США.

НАРАДИ У СПРАВАХ ПЛАСТОВИХ ВИДАНЬ

Час до часу відбуваються в Нью-Йорку або в Торонті наради у справах пластових видань, а в тому і у справах редакції та адміністрації "Юнака". Дві останні такі наради членів ГПБулави і співробітників редакції та адміністрації пластових журналів відбулися 5 і 6 жовтня м. р. в Торонті і 19 та 20 квітня ц. р. в Нью-Йорку.

При нагоді наради в жовтні м. р. частина її учасників відвідала українську друкарню "Київ" у Торонті, в якій друкуються наш "Юнак", журнал "Пластовий Шлях", а тепер і другий наклад посібника для пластового юнацтва "Життя в Пласті".

На світлинці бачимо перед будинком, в якому донедавна приміщувалася укр. друкарня "Київ" у Торонті (теперішня нова адреса "Кисва": 860 Річмонд Ст. Вест, Торонто 140, Онтаріо, тел.: 363-7839), (зліва до права): пл. сен. Омеляна Тарнавського, адміністратора і члена редколегії "Юнака", пл. сен. Ольгу Кузьмич, головну редакторку "Юнака", пл. сен. Осипа Бойчука, гол. референта пластових видань ГПБ, і пл. сен. Юрія Ференцевича — голову ГПБ.

Увага!

Увага!

В НЬЮ-ЙОРКУ

можна вплачувати передплату за «Юнака» у пластовій крамниці «МОЛОДЕ ЖИТТЯ».

В ТОРОНТІ

можна вплачувати передплату за «Юнака» у пластовій кооперативі «ПЛАЙ».

СПІЛЬНЕ СВЯТО КРУТ У КОГОВЗІ

(А. С.) — У неділю, 2 березня ц. р., в залі Українського Горожанського Клубу у Ватервілі, Н. Й., США, відбулося Свято Крут, яке влаштували спільними силами молодечі організації Пластова Станиця Коговз і СУМА.

Програму започатковано апелем з участю всієї молоді. Внесено національний прапор та відчитано святочний наказ. Опісля відбулась мистецька частина, у яку входили деклямації, мелодеклямації, фортепіанові соля, сценка "Маків цвіт" пера Лесі Храпливої, у виконанні пластової молоді, та виступ хору СУМА з піснями "За Україну" та "Ой, Морозе, Морозенку".

Свято закінчено відспіванням національного гимну. Увесь дохід призначено на цілі Фонду Катедри Українознавства при Гарвардському Університеті.

(За "Скобом" з 25 квітня 1969 р.)

ВЕСЕЛКА

144 Друга Евеню в Нью-Йорку
(в Пластовому Домі)
Tel.: ORegon 4-9576/-79/-98

відкрита щодня від вчасного ранку до пізньої ночі.

- * Зимні і теплі перекуски, сніданки, полуденки * содові води
 - * морозиво * солодощі — теж вибагливі, імпортовані
 - * шкільне і канц. приладдя * українські і чужомовні часописи.
- «Веселка» є улюбленим місцем зустрічей нашої молоді!

ПОЖЕРТВИ НА ПРЕСФОНД "ЮНАКА"

ЯКІ МИ ОДЕРЖАЛИ ДО 28 ТРАВНЯ Ц. Р.

Плем'я УСП-ів і УПС-ів "Сіроманці", Ньюарк, США \$75.00

Це є пожертва на спеціальний пресфонд "Юнака", що був призначений на покриття коштів друку надпрограмового, вакаційного числа "Юнака" за липень і серпень м. р. Список 12 перших жертводавців на цей фонд на суму \$745.00 був поданий в тому ж числі на 3-ій стор. Потім ще заплатила на цю ціль Пластова крамниця "Молоде Життя" в Нью-Йорку \$25.00, а тепер ще наспіла додатково пожертва \$75.00 від Куренів УСП і УПС "Сіроманці". Наша Адміністрація одержала на пресфонд згаданого надпрограмового (11-ого) числа "Юнака" з м. р. разом \$845.00. Усім яертводавцям ще раз щиро дякуємо за ці їхні пожертви.

Гурток УПЮ-ок "Мрії", 4 Кур. ім. Лесі Українки, Торонто, Канада, за поміщене оголошення	10.00
34 Курінь УПЮ-ок ім. 500 Героїнь із Кінгіру, Сиракузи, США	10.00
Гурток УПЮ-ів "Чорна Пантера", Сиракузи, США	10.00
пл. сен. о. Володимир Івашко, Саскатун, Канада	5.00
пл. юн. Юліяна Осінчук, Нью-Йорк, США	5.00
п. Стефан Куривчак, Саскатун, Канада	4.00
пл. юн. Ігор Бойцун, Трентон, США	4.00
пл. сен. Стефан Кушнір, Філадельфія, США	4.00
пл. юн. Богдан і Христя Круцьки, Вінніпег, Канада	4.00
пл. юн. Богдан Оріховський, Сомерсет, США	3.00
о. Ярослав Гайманович, Монреаль, Канада	3.00
пл. юн. Роман Юзенів, Нью-Йорк, США	2.00
пл. юн. Микола Брожина, Нью-Йорк, США	2.00
пл. юн. Ігор і Ліда Микити, Кліфтон, США	2.00
пл. сен. Орест Гаврилюк, Кенсінгтон, США, (тепер у військовій службі у В'єтнамі)	2.00
пл. юн. Христя Тарасенко, Чикаго, США	2.00
пл. юн. Радомир і Люба Білаші, Вінніпег, Канада	2.00
Пластова Станиця, Ноттінгем, Англія	1.95
пл. юн. Андрій Врублівський, Чикаго, США	1.00
пл. юн. Рома Сохан, Джерзі Сіті, США	1.00
пл. юн. Богдан і Марія Дендіриси, Торонто, Канада	1.00
пані Юлія Грипа, Сиракузи, США	1.00
пл. юн. Роксоляна Скробач, Чикаго, США	1.00
пл. юн. Ліда і Люба Сунаки, Монреаль, Канада	1.00
пл. юн. Данило Ціхацький, Торонто, Канада	1.00
пл. юн. Михайло Саракула, Вінніпег, Канада,	1.00
Разом у цьому списку	\$158.95

● Усім жертводавцям щиро дякуємо за їхні пожертви. До всіх наших передплатників і читачів, що в цьому році ще не склали пожертви на пресфонд "Юнака", звертаємося з таким проханням:

ДОРОГИЙ ДРУЖЕ — ДОРОГА ПОДРУГО!

● Якщо Ви в цьому році ще не вислали своєї пожертви на пресфонд "Юнака", то **зробіть це тепер — ще перед вакаціями!**

● Пам'ятайте, що кожний передплатник і читач "Юнака" повинен принаймні раз у рік скласти свою пожертву на пресфонд свого журналу.

"АДМІНІСТРАЦІЯ "ЮНАКА"

НАШЕ ЛИСТУВАННЯ

● Посилаю разом із цим листом мою передплату на журнал "Юнак" на 1969 рік. Цей журнал мене дуже цікавить і я читаю його кожного місяця. Мене в цьому журналі цікавлять різні технічні статті, найбільше зацікавила стаття про кібернетику. Вам усім бажаю успіху і дякую за "Юнака". — Скобі — Пл. уч. Юрій Дитиняк, Гурток "Вовки", 13 курінь УПЮ-ів ім. гетьмана Петра Конашевича-Сагайдачного, Едмонтон, Канада.

● До пл. сен. Петра Піка-Пясецького з Нью-Йорку, автора двох статей, що появились в "Юнаку" ч. 7-8, за липень-серпень м. р., написала одна молоденька юначка листа, уривок з якого оце передруковуємо. — Редакція.

"Дорогий Дедю Піку! Я читала Ваші статті у "Юнаку" за липень-серпень 1968 р. (ч. 7-8). Мені найбільше подобалася Ваша стаття п. н. "Курінь, що постав на мандрівці". Найсмішніше було, як та бабуса, що сиділа на краю лісу, сказала: "Агі, а це що за якісь лісові чорти?!" "Мітла під псом" так само була смішна стаття. Воно було би гарно, якби Ви кожного місяця написали статтю у "Юнаку". Але прошу писати короткі статті, на одну сторінку, щоб я не мала так багато читати..." Гануся Біловус, Грімзбі, Онтаріо, Канада.

● До Редакції "Юнака"! — Дуже радо читаємо наш журнал "Юнак", одначе, прикро нам, що у дописі про останню "Орликіяду" в Бабильоні, читаємо про різних учасників, а про нас ані згадки. Приємно й нам було б прочитати про нашу участь у ній. Ми так як інші готувалися до "Орликіяди" та брали в ній активну участь. Думаємо, що хтось, хто подавав про інші курені, нехотячи проминув нас. Членки нашого гуртка є на світликах, поміщених на 10 і 11 сторінках січневого числа "Юнака" із цього року. Вітаємо пластовим привітом: Скобі — Пл. уч. Лариса Мартинюк за Гурток "Карпатські Дзвіночки", 38 Курінь УПЮ-ок ім. М. Тарасенко, Пассейк, США.

Дорогі Подруги з Гуртка "Карпатські Дзвіночки" в Пассейку! — Пробачте нам цю погану помилку в репортажі з останньої "Орликіяди". Напевно сталася вона з нічиєї вини, а просто спричинив її один із тих "журналістичних чортиків", що трапляються у цілій пресі, навіть найкращій.

Дуже вибачаємося перед Вами і дякуємо, що звернули нам на це увагу. А всім, хто не був на "Орликіяді" в листопаді 1968 року, а читав наш репортаж про неї у січневому числі "Юнака" за 1969 р., ще раз подаємо, що юначки із Пассейку брали в останній "Орликіяді" жваву та активну участь. — Редакція.

СПРАВЛЕННЯ ПОМИЛКИ

Справляємо помилку, що зайшла у списку пожертв на пресфонд "Юнака", надрукованому в числі за квітень ц. р. на 24-ій стор. Текст перших трьох лінійок повинен бути такий: **Пожертву \$25.00 на пресфонд "Юнака" з нагоди посвячення свого курінного прапора 16. 2. ц. р. склав 15-тий Курінь УПЮ-ів ім. Івана Чмоли в Торонті.**

ОЩАДНІСТЬ

це прикмета кожного доброго пластуна
та кожної доброї пластунки.
ПЛАСТУНИ й ПЛАСТУНКИ!

Складайте Ваші ощадності в нашій найбіль-
шій і найстаршій у Торонті кредитівці

Українська Кредитова Спілка

297 College St. — Toronto 2B, Ont.
Tel.: 922-1402

Пластун Ти, юнак?
ОЩАДНІСТЬ — Твій знак!
Щадити щоденно учись!
Як будеш студент,
Той доляр, той цент
Тобі допоможе колись
Здобути знання, прожиток, ім'я!

- ЗА ОЩАДНОСТЕВІ ВКЛАДИ «Самопо-
міч» платить $4\frac{3}{4}\%$ ДИВІДЕНДИ.
- КОЖНА СУМА ВКЛАДУ враз із усіма
фондами має своє ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ.

ФЕДЕРАЛЬНА КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА „САМОПОМІЧ“ У ЧІКАГО

2351 West Chicago Ave. — Tel.: HU 9-0520
Chicago, Ill., 60622, U.S.A.

ЗДОРОВИЙ І СМАЧНИЙ ХЛІБ
та всякі інші печива
випікають

УКРАЇНСЬКІ ПЕКАРНІ
власниками яких є

Анна і Роман Вжесневські

The Future Bakery

735 Queen St., West-Toronto, Ontario
Tel.: EM 8-4235

★★★
Home Town Bakery

164 Kane Ave., Toronto, Ontario
Tel.: RO 7-7246

Нормально банки платять за ощадності
3 відсотки. За Ваші ощадності **НА СПЕ-
ЦІАЛЬНОМУ ЮНАЦЬКОМУ КОНТІ** в на-
шій кредитівці одержите: **$5\frac{1}{2}\%$**

ЩАДІТЬ МІСЯЧНО
по 5.00 доларів
а після 5 років одержите

343.00 дол.

СКЛАДАЙТЕ СВОЇ ОЩАДНОСТІ

в українській кредитівці

“БУДУЧНІСТЬ”

КРЕДИТОВА КООПЕРАТИВА В ТОРОНТО

140 Bathurst St. Toronto 2B, Ont.

Друкарня-ПЕРЕПЛЕТНЯ
КИЇВ

KIEV PRINTERS LTD.
686 RICHMOND ST. W.
TORONTO, ONTARIO

виконує
всякі
друкарські
і переплетничі
роботи

Хто з Вас подорожує

* літаком * кораблем * поїздом * автобусом
у Канаді чи поза Канадою повинен **купити по-
дорожній квиток** і одержати **безплатно** всякі
потрібні **інформації** і поради

в українським подорожнім бюро
МАРКІЯНА КОГУТА

Bloor Travel Agency

1190 Bloor St. West — Toronto 9, Ontario
Telephone: 535-2135 & 535-2136

Увага! Увага!

«Юнака» треба не лише передплачувати, але й
докладно читати, до нього дописувати, приєдну-
вати йому передплатників і збирати пожертви
на його пресфонд.

Ціна 50 центів

POSTAGE PAID AT TORONTO, CANADA

If not delivered please return to:

YUNAK Magazine

2199 Bloor St. W., Toronto 9, Ont., Canada

RETURN POSTAGE GUARANTEED

СИНИЦЯ

СОЛОВЕЙ

ЛАСТИВКА

ПІДСНІЖНИК

БАРВИНОК

ФІЯЛКА

БДЖОЛА

В Пластовій кооперативі ПЛАЙ

БОРСУК

ЇЖАК

PLY CO-OP LTD., 768 Queen St. W., Toronto 3, Ont.

ЗАМОВЛЯЙТЕ ПЛАСТОВІ ВІДЗНАКИ

- новацьких роїв і гнізд
- юнацьких гуртків і куренів
- новацьких і юнацьких проб
- нов. і юн. іспитів уміlostей

КАЖАН

БОБЕР

САЙГАК

ЛИС

РИСЬ

ЗАЄЦЬ

У цьому оголошенні поміщені зразки відзнак юнацьких гуртків, які продаємо по 50 центів за штуку. Маємо постійно на складі 40 різних родів таких відзнак і можемо їх кожнoчасно вислати. Виготовляємо також інші відзнаки роїв УПН і гуртків УПЮ на замовлення.

КУПУЙТЕ В НАС ТАКОЖ:

★ всякі інші пластові відзнаки ★ усі частини пластових одностроїв ★ таборовий виряд ★ спортове приладдя ★ усі пластові видання, а зокрема обов'язковий для юнацтва посібник, автором якого є основник Пласту

ПРОФ. Д-Р ОЛЕКСАНДЕР ТИСОВСЬКИЙ (ДРОТ)

Життя в Пласті

544 сторін • багато ілюстрацій • ціна 6.50 дол.

* КУПУЙТЕ В ПЛАСТОВІЙ КООПЕРАТИВІ «ПЛАЙ»!

* ЧИСТИЙ ПРИБУТОК КООПЕРАТИВИ «ПЛАЙ»
ПРИЗНАЧЕНИЙ НА ВИХОВНІ ЦІЛІ ПЛАСТУ!

ВЕДМІДЬ

ВОВК

ОЛЕНЬ

ЛЕОПАРД

КОБРА

ОРЕЛ

СОКІЛ

ГОТУР

ТАРПАН